

اعتقاد داریم بسیج پاره تن مردم است

صبح صادق

هفته بسیج گرامی باد

هفته نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و یکم | شماره ۱۰۲۵ | دوشنبه اول آذر ۱۴۰۰ | ۱۶ ربیع الثانی ۱۴۴۳ | ۲۲ نوامبر ۲۰۲۱ | ۱۶ صفحه

ویژه کارنامه ۱۰۰ روزه دولت مردمی

کارنامه ۱۰۰ روزه دولت را چگونه ارزیابی کنیم؟

دکتریدالله جوانی

چالش کم آبی در اصفهان

رهبر معظم انقلاب در دیدار نخبگان جوان و استعداد های برتر علمی

تولید علم کنید

سه مرحله ضروری برای رسیدن به آینده روشن و افتخار آمیز:

اول: تلاش فراوان برای پر کردن فاصله کنونی با خطوط مقدم علم جهانی

دوم: عبور از مرزهای دانش جهانی و عرضه کشفیات نوین علمی به جامعه بشری

سوم: بنا کردن تمدن نوین اسلامی بر پایه علم نافع

نگاه ۲

نخبگان را باور کنیم

مطالبه از نخبگان و به سود نخبگان

پروژه مهاجر فرست

فرهنگ ۱۶

گذری بر یک فیلم سینمایی با موضوع شهید منصور ستاری فرمانده نیروی هوایی ارتش

روایتی واقعی از منصور

نسخه صوتی صبح صادق

بشنوید

@Beshnavidd

کارنامه ۱۰۰ روزه دولت را چگونه ارزیابی کنیم؟

دانش، تجربه و کاریزما معیار انتخاب مدیران

غلامرضا مر حبا

سخنگوی کمیسیون
اقتصادی مجلس

دولت محترم برای تحقق وعده مبارزه با فساد اقتصادی باید به صورت سیستماتیک با فساد مقابله کند؛ یعنی نظارت کافی اصل و شرط لازم برای جلوگیری از فساد اقتصادی است. اگر سیستم وجود داشته باشد، همان سیستم نظارتی قوی اجازه تعدی و دست درازی به اموال عمومی و بیت‌المال را به برخی از مدیران نمی‌دهد. دولت نمی‌تواند فکر کند با همان قواعد و ضوابط قبلی و بدون اعمال حفاظت و نظارت‌های لازم و بدون سیستم‌های پشتیبانی می‌تواند با فساد اقتصادی مبارزه کند. قطعاً مدیر متعهد حتی بدون پشتیبانی به فساد اقتصادی دست نمی‌زند، اما ممکن است همه مدیران متعهد نباشند، لذا باید احتمال وسوسه شدن مدیران را داد. یکی از موضوعات حاشیه ساز برای دولت در ابتدای راه انتصابات فامیلی و ششانه این موضوع که دولت برای مبارزه با فساد اداری و اقتصادی با توجه به انتصابات فامیلی

چندان راسخ نیست، در این باره آنچه مهم است، این است که انتصابات بر اساس شایستگی باشند؛ یعنی افرادی که سواد تجربه و کاریزمای مدیریتی لازم را دارند، باید در رأس امور قرار داده شوند، حتی اگر با مسئولان نسبتی داشته باشند، مهم این است که دانش و تجربه لازم و توان مدیریتی داشته باشند، در غیر این صورت به یک دردمر جدید برای کشور تبدیل می‌شود که می‌تواند مفاسد و زیان‌های مختلفی برای کشور به دنبال داشته باشد. وقتی فردی برای مدیریت گمارده می‌شود که از دانش، تجربه و کاریزمای لازم برای مدیریت آن مجموعه برخوردار نیست، حتی اگر سوء نیتی در کار نباشد و آن فرد با حسن نیت انتخاب شده باشد، دو اقدام انجام می‌دهد که به ضرر عموم ملت تمام می‌شود. اول اینکه، چنین مدیری تعداد زیادی مشاور و معاون برای انجام کارها دور خود جمع می‌کند. با توجه به اینکه خود مدیر به موضوع اشراف کاملی ندارد اما همین افراد به گروه‌های فشاری تبدیل می‌شوند اگر در داخل این حلقه افراد نامناسبی قرار داشته باشند، به راحتی رئیس خود را دور می‌زنند؛ لذا مطلع می‌شویم که فلان معاون چند شرکت برای خود درست کرده و منابع کشور را اتلاف و حیث و میل یا از کشور خارج کرده است.

دوم اینکه، وقتی فردی به عنوان مدیر در رأس هرم مدیریت یک مجموعه بزرگ قرار گرفته که به کار خود اشراف، سواد و تجربه کافی را ندارد، به آزمون و خطا دست می‌زند؛ چون فرد تجربه و دانش لازم را ندارد آزمون و خطا می‌کند، موضوعی که صدمات اقتصادی فراوانی به ما زده است. بنابراین، در هر دوره‌ای از انتصابات باید افرادی را انتخاب کنیم که در آن حوزه تجربه و دانش کافی داشته باشند تا در مواجهه با بحران‌ها منابع و وقت کشور را هدر ندهند.

شهید چمران در پاسخ به این سوال که تخصص مقدم است یا تعهد؟ می‌گوید: کسی که تخصصی ندارد کاری را بپذیرد متعهد نیست. لذا دولتمردان برای مبارزه با فساد اقتصادی باید این موضوع را مورد نظر قرار دهند که تخصص یکی از واجباترین مؤلفه‌ها برای اداره کشور و جلوگیری از فسادهایی است که محتمل است در برخی انتصابات در بین مسئولان ایجاد شود.

دبیر گروه پرونده: اکبر معصومی

اقدام اساسی انجام داده است که عبارت است از نزولی کردن سرعت رشد نقدینگی در کشور. جالب است که در چهار ماه نخست سال که دولت قبلی حاکم بود، ماهانه به طور میانگین، حدود ۱۵۰۰۰ میلیارد تومان نقدینگی رشد داشت، اما در دو ماه اخیر به زیر ۱۰۰۰ میلیارد تومان رسیده است. در همین زمینه باید اشاره کرد که دولت در دو ماه اخیر، حقوق کارمندان را بدون خلق پول پرداخت کرده است. چنانچه این روند کنترل نقدینگی ادامه داشته باشد، می‌توان امیدوار بود که در ماه‌های آتی تورم تا حدودی کنترل شود. علاوه بر این، برای جبران کسری بودجه باید گفت، این امر نیز با اعمال اصلاحات ساختاری در بودجه امکان‌پذیر است که امیدواریم در لایحه بودجه سال آینده، تمهیدات مناسب برای این منظور اندیشیده شود. در عین حال، یک نقطه قوت مهم در کارنامه دولت آن است که برای جبران کسری بودجه خود، راه‌های آسان و البته مخاطره‌آمیزی را که بار تورمی دارد، انتخاب نکرده است.

باتوجه به آنچه گفته شد، دولت از شروع به کار خود تاکنون با آهنگ خوبی کار را آغاز کرده است. با این حال، ملموس شدن نتیجه اقدامات دولت زمان‌بر است و انتظار حل مشکلات در کوتاه‌مدت نمی‌تواند منطقی باشد.

مشکل گاز را برطرف کند تا سرمایه موجود کشور فعال شود و در کوتاه‌ترین زمان ممکن در زندگی مردم تأثیر بگذارد؛ چرا که منجر به تولید منابع ارزی و ریالی می‌شود، لذا در کوتاه‌ترین زمان ممکن برطرف کردن نیاز مجموعه‌های فولادی، معدنی و شرکت‌های تولیدی به برق و گاز موضوع مهمی است؛ چرا که در حال حاضر با این مشکلات مواجه هستیم.»

وی در این باره خاطر نشان کرد: «نکته دومی که وجود دارد، این است که باید بدانیم به دلیل تحریم‌ها و نبود درآمدهای خوب، دولت دیگر پول جدیدی برای سرمایه‌گذاری ندارد، لذا سرمایه‌گذاری در اقتصاد باید از سوی مردم، بنگاه‌های اقتصادی و فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران انجام شود. یکی از روش‌هایی که در کوتاه‌مدت می‌تواند کمک‌کننده باشد، این است که دولت بستری فراهم کند تا در کشور همه عهده‌دار مسئولیت‌های اجتماعی، شرکی و نهادی، یا همان CSR شوند. به این معنا که کار بسا مردم برای مردم و کار بسا مردم و برای مردم و ایجاد یک اقتصاد جدید در روستاها به نام اقتصاد روستا که هم تجربیات داخلی دارد و هم تجربیات خارجی در قالب معین‌های اقتصادی که بتواند بنگاه‌های اقتصادی را کمک کند. با توجه به اینکه بنگاه‌های اقتصادی بازار را می‌شناسند و بازار را به خوبی می‌شناسند و می‌توانند در جای‌جای روستاها و مناطق مختلف کشور بحث سرمایه‌گذاری و ایجاد اشتغال را توسعه بدهند، این موضوع باید به جد دنبال شود.

هر چند خوشبختانه این مورد در حدود ۱۶ استان تقریباً فراهم شده است، منتهی نیاز است که دولتمردان به اهمیت این موضوع پی ببرند و زمینه‌های تسریع و تسری آن به سایر استان‌ها و روستاها را برای توسعه تولید و صادرات و تجارت در کشور فراهم کنند. قطعاً اگر این موضوع در دستور کار دولتمردان قرار بگیرد، آثار آن علاوه بر اینکه در اقتصاد روستا تأثیرگذار است؛ در اقتصاد ملی رونق و رشد اقتصادی و بهبود معیشت مردم را به دنبال خواهد داشت.

اولویت‌های دولت سیزدهم:

سلامت، معیشت و بازسازی انقلابی دولت، مهم‌ترین اولویت‌های دولت بودند. در موضوع اول، با توجه به واکنش‌های عمومی، که هم‌اکنون به ۱۰۰ میلیون دوز رسیده، انصافاً کارنامه دولت خوب است. در ارتباط با موضوع سوم هم در دو حوزه کارهای اساسی صورت گرفته است: اول در حوزه روابط خارجی که در آن به طور موفق شرق‌گرایی، با توجه به پیوستن ایران به پیمان شانگهای، کلید خورده است و در عین حال، روند انفعال در پرونده هسته‌ای هم خاتمه یافته است. امروز این ایران است که دست برتر را در مذاکرات آتی دارد و اتفاقاً برخلاف گذشته، تیم مذاکره‌کننده کنونی با طرح و برنامه وارد مذاکرات می‌شود. دوم در بازسازی نرم‌افزاری یا ترمیم سرمایه اجتماعی دولت و نظام از طریق سفرهای استانی، دیدار با مردم اقاصی نقاط کشور و در جریان امور مردم قرار گرفتن از سوی دولتمردان بویژه شخص رئیس‌جمهور. این امر، در شرایطی که در جامعه نوعی احساس بیگانگی با مسئولان در حال قوت گرفتن بود، می‌تواند کارگشا باشد. در ارتباط با حوزه معیشت نیز اگر چه نتیجه مطلوب هنوز حاصل نشده است، اما دولت یک

بنگاه‌های اثرگذار در حوزه تأمین منابع مالی و ارزی کشور بسیار برجسته است.»

وی در این باره خاطر نشان کرد: «طبیعتاً وقتی نتوانیم از سرمایه‌گذاری‌های موجود استفاده کنیم، به خصوص شرکت‌های بزرگ اثرگذار به این معناست که در تأمین صندوق‌های مالیاتی با مشکل مواجه می‌شویم، ضمن اینکه در تأمین ارز نیز دچار مشکلاتی خواهیم شد. در حال حاضر نیز در تأمین صندوق‌های بیمه‌ای با مشکل مواجه هستیم. از این‌منظر اگر دو موضوع مورد نظر برای عبور از وضعیت موجود در کوتاه‌ترین زمان ممکن و زمان متوسط از سوی دولت اجرا شود، دولت می‌تواند به موفقیت‌هایی در زمینه بهبود اشتغال و به تبع آن معیشت مردم برسد.»

کارشناس اقتصاد مقاومتی درباره این راهکارها در کوتاه‌مدت و میان‌مدت توضیح داد و گفت: «دولت در کوتاه‌ترین زمان ممکن باید بتواند زمینه استفاده کامل از ظرفیت‌های ایجاد شده کشور را فراهم کند؛ یعنی دولت باید بتواند مشکل برق و

شرایطی که دولت اداره کشور را به دست گرفته است:

در این خصوص باید به چند واقعیت مهم اشاره کرد: کسری بودجه حدود ۵۰۰ هزار میلیارد تومانی، تورم حدود ۵۰ درصدی، رشد انفارکسیخته نقدینگی به بیش از ۴۰۰۰ هزار میلیارد تومان در کنار فشارهای سیاسی و امنیتی برای به گل نشاندن دستگاه تصمیم و تدبیر دولت، مانند رخداد وقایع خوزستان قبل از استقرار دولت جدید و همچنین اتفاقاتی که در مرزهای شمال غرب (توطئه صهیونیست‌ها، ترکیه و ج. آذربایجان برای تسخیر مرز ایران و ارمنستان) و شرق کشور (هوچی‌گری اصلاح‌طلبان و برخی سلب‌ریتی‌ها برای وارد کردن ایران به قضایای داخلی افغانستان) برای مشغول‌سازی نظام و دولت صورت گرفت. در همین راستا باید به حمله سایبری اخیر به سامانه توزیع سوخت کشور هم اشاره کرد. نکته مهم‌تر در این شرایط، تورم توقعاتی است که متوجه دولت است. بنابراین، دولت در شرایطی قدرت را به دست گرفته که هم توقعات متعددی متوجه آن است، هم فشارهای زیادی برای به زمین زدن آن وجود دارد و هم در عین حال، میراث‌دار مشکلات متعدد باقی مانده از دولت قبل است.

معاون اسبق وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در گفت‌وگو با صبح صادق

همه ظرفیت‌ها به میدان بیاید

ساحل عباسی
خبرنگار

رهبر معظم انقلاب در آغاز به کار دولت سیزدهم مطالبات خود و مردم را از کارگزاران جدید نظام در قوه مجریه تبیین کردند و از پیروز انتخابات خواستند تمام ظرفیت‌های کشور را برای تحقق این مطالبات به کار گیرند. حال پس از گذشت ۱۰۰ روز از آغاز به کار دولت، وقت آن است که به مسیر دولت در تحقق این مطالبات نگاهی داشت؛ یکی از این مطالبات حل مشکلات معیشتی مردم است. در این باره و موانع پیش روی دولت برای تحقق این مطالبه با علی‌اکبر لبافی، معاون اسبق وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت و گو کردیم که در ادامه می‌خوانید.

علی‌اکبر لبافی درباره اهمیت تأمین معیشت مردم و زمینه‌ها و بسترهای تحقق این موضوع که یکی از اصلی‌ترین مطالبات رهبر معظم انقلاب است، گفت: «رهبر معظم انقلاب طی سال‌های گذشته بارها و بارها مسئولان را به بهبود وضعیت معیشتی ایشان از مسئولان بهبود وضعیت معیشتی مردم بوده است. مسئله بهبود معیشت مردم به قدری مورد توجه رهبر انقلاب است که ایشان در فرمایشاتی که در آغاز سال نودارند همواره بر موضوعات اقتصادی مثل تولید که با معیشت مردم و اشتغال‌زایی مرتبط است، تأکید فراوانی می‌کنند.» وی در این باره خاطر نشان کرد: «علاوه بر تأکیدات دائمی معظمله بر بهبود معیشت مردم با سیاست‌گذاری‌های درست اقتصادی، در بحث سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و سیاست‌های کلی ابلغی اشتغال و نامگذاری سالانه، همواره راهبردی اساسی کشور در حوزه اقتصاد ایران بهبود معیشت مردم و رشد اقتصادی بوده است.»

کارشناس اقتصاد مقاومتی درباره بسترهای لازم برای رشد اقتصادی و تأمین رفاه اجتماعی و بهبود معیشت جامعه گفت: «اگر دولت‌ها بسترسازی نکنند، طبیعی است بخش خصوصی و تعاونی جایی برای هدایت پول و نقدینگی خود ندارد؛ لذا این فرصت مناسب یعنی سرمایه‌گذاری بخش خصوصی از دست می‌رود؛ از این رو طبیعتاً انتظار می‌رود دولت‌ها بسترهای لازم برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تعاونی‌ها را در جای‌جای کشور فراهم کنند.»

علی‌اکبر لبافی در این باره خاطر نشان کرد: «آنچه در چند سال گذشته اتفاق افتاده، این است که متأسفانه دولت‌ها نتوانستند بسترهای جدیدی را برای رشد و توسعه اقتصاد کشور فراهم کنند. ضمن اینکه حتی نتوانستیم از ظرفیت‌های موجود هم به درستی استفاده کنیم. امروز کشور در حوزه استفاده از سرمایه‌گذاری‌های موجود با مشکلات عدیده‌ای روبه‌روست. این مشکلات به خصوص در حوزه بنگاه‌های اثرگذار در تولید ناخالص داخلی و

یادداشت

عملیات حشد الشعبی در شرق عراق

پیمان بهمین پور

کارشناس بین الملل

به تازگی حشد الشعبی عملیات‌های شاخص متعددی در شرق عراق علیه گروه تروریستی داعش انجام داده است. نیروهای مردمی حشد الشعبی عراق از (۱۳ نوامبر) از هشت محور در سلسله جبال حمیرین در شرق ناحیه «العظیم» در منطقه‌ای محصور بین محور بغداد-کرکوک و محور قره‌تپه در منطقه «الخالص» در دیالی عراق عملیات پاکسازی علیه بازمانده‌های داعشی را آغاز کردند. این عملیات بر اساس داده‌های اطلاعاتی پیرامون تحرکات دشمن، مشاهدات روزمره و پیگرد هسته‌های تروریستی داعش که به جنایت علیه شهروندان دست می‌زنند، به اجرا درآید. طی این عملیات منطقه‌ای به مساحت ۱۵۰ کیلومتر مربع پاکسازی و تأمین امنیت شد. پشتیبانی نیروی هوایی عراق و استفاده از پهپادهای تهاجمی و شناسایی از ابزارهای کاربردی در این عملیات بود. نیروهای حشد الشعبی نیز پیش از این و در امتداد عملیات‌های خود در شرق عراق، در عملیات «لیبک یا رسول‌الله» در استان «الأنبار» توانستند ۷۵۰۰ کیلومتر مربع از اراضی الأنبار را پاکسازی کنند. اهمیت این مناطق از آنجا نمایان می‌شود که داعش با حمایت آمریکا مترصد ایجاد ناامنی در مرزهای ایران و عراق است. در کنار نقاط مختلف استان دیالی عراق به موازات مرزهای ایران، «داقوق» در جنوب «کرکوک»، «سامرا» در استان «صلاح‌الدین» و «الطارمی» در شمال بغداد نقاط ملتهبی هستند که داعش در ماه‌های اخیر بیشترین حملات را به نیروهای امنیتی انجام داده است؛ اما رصد اخبار امنیتی عراق نشان می‌دهد عمده حملات در استان دیالی و مناطقی، مانند «الخالص»، «قره تپه»، «بعقوه»، «حمیرین» و «المقدادیه» انجام شده است. هدف داعش کشتاندن حملات به نزدیک منافذ مرزی ایران و انجام عملیات‌های تروریستی در این مناطق است. انجام این عملیات‌ها در شرق عراق فارغ از نتایج میدانی ذکر شده، به لحاظ امنیتی و سیاسی نیز بسیار برای جبهه مقاومت و ایران حائز اهمیت است؛ چرا که یکی از برنامه‌های آمریکا برای ناامن‌سازی پیرامون ایران، استفاده از تروریست‌هایی، نظیر داعش است که با حمایت از آنها در شرق عراق و در نزدیکی مرز ایران به دنبال یک تیر و دو نشان است: اول اینکه، تروریست‌های داعش را به مرزهای ایران نزدیک کرده و از این طریق تهدیدی برای جمهوری اسلامی ایران ایجاد کرده و امنیت ایران را به چالش بکشند. دوم اینکه، راهبرد جدید آمریکا بعد از انتخابات پارلمانی در عراق، ایجاد جنگ شیعی- شیعی و ناآرامی و کودتا در عراق است، لذا حشد الشعبی را مانعی برای تحقق راهبرد خود می‌داند؛ از همین رو با حمایت و تقویت تروریست‌های داعش در شرق عراق، به دنبال مشغول‌سازی حشد الشعبی در جبهه نبرد علیه داعش در شرق عراق هستند تا بتوانند به راحتی سوار بر موج این ناآرامی‌ها و اغتشاشات شوند و ضمن از هم پاشیدن مجدد عراق، دست نیروهای مقاومت و حشد الشعبی را در عراق قطع کنند. حشد الشعبی توانست برخلاف تمام محاسبات آمریکا، این اقدامات را خنثی کند؛ لذا آمریکا به دنبال ضربه زدن به حشد الشعبی است. در راستای این راهبرد، آمریکا به دنبال سناریوسازی علیه حشد الشعبی از طریق اتهام‌سازی با حمله به مقر نخست‌وزیر عراق در جهت ایجاد فشار افکار عمومی و جلوه دادن حشد الشعبی به عنوان عامل بی‌ثباتی در عراق است.

پنجره

معادله آبی

نگاهی به اهداف ترکیه از ساخت سد ایلیسو

علی محمدی

کارشناس مسائل منطقه

شهر و حاشیه‌نشینی و در نهایت ناآرامی‌ها و اعتراضات از اثرات ثانویه یک بحران محیط زیستی است.

افزون بر عراق و سوریه، سیاست‌های آبی ترکیه ایران را هم تحت تأثیر قرار می‌دهد. با کاهش جریان آب ورودی دجله به خصوص پس از افتتاح سد ایلیسو آب تالار مشترک هورالهویزم هورالعظیم در سمت عراق تحت تأثیر قرار گرفته و روند خشک شدن آن تسریع می‌شود. این امر موجب تشدید ریزگردها در این مناطق و حرکت آن به سمت ایران می‌شود.

ترکیه نسبت به همسایگان شرقی و جنوبی خود، از موقعیت بالادستی در بحث استفاده از آب‌های مشترک برخوردار است. ترکیه با مهار آب‌های خروجی و ویژه در نوار جنوبی مرزهای خود سعی دارد تا از قدرت مانور بیشتری برخوردار باشد.

در حال حاضر، ترکیه از آب به عنوان اهرم قدرتمند سیاسی و اقتصادی، در راستای افزایش قدرت خود در منطقه استفاده می‌کند. اگر چه بیشتر کشورهای خاورمیانه با داشتن ذخایر انرژتی، منبع مهم اقتصادی دنیا را در اختیار دارند، اما ترکیه با کنترل منابع آبی به عنوان مهم‌ترین منبع حیات، می‌تواند همسایگان خود را به چالش بکشاند.

اظهارات اخیر مقامات ترکیه خود دلیلی بر این مدعاست. وقتی عراق در زمان نوری المالکی به سدسازی ترکیه اعتراض کرد، ترکیه در جواب به وی یک پاسخ بسیار خطرناکی دادند: «مگر شما منابع نفتی خود را با ما اشتراک می‌گذارید، که ما منابع آبی خود را با شما اشتراک بگذاریم.»

می‌توان گفت، ترکیه به دنبال مبادله آب با نفت است. ترکیه نه تنها از آب به عنوان اهرم فشار سیاسی علیه کشورهای منطقه به ویژه سوریه و عراق استفاده می‌کند؛ بلکه در نظر دارد با فروش آب به این کشورها نفت مجانی به دست آورد. در این راستا، در سال ۱۹۹۷ یکی از وزرای وقت دولت ترکیه اظهار داشت: «دولت ترکیه باید آب دجله و فرات را به همسایگان شمالی خود بفروشد.»

فراصو

چرخش هدفمند

نگاهی به سفر وزیر خارجه امارات به دمشق

علی خوانساری

کارشناس بین الملل

دیگر همقطاران و همفکران عربی خود است که می‌تواند با استفاده از این دیدار دیپلماتیک، قدرت نرم خود را در کشورهای عربی و غیر عربی به عنوان یک بازیگر منطقه‌ای حامی صلح و خواهان پایان درگیری در سوریه نشان دهد؛ در صورتی که امارات خود از حامیان مخالفان و گروه‌های مسلح ضد بشار اسد و دولت قانونی این کشور بود.

امارات پس از توافق ننگین با رژیم صهیونیستی قصد دارد سطح تنش خود را با کشورهای منطقه به حداقل برساند تا به واسطه آن به بلندپروازی‌های اقتصادی خود ادامه دهد. علاوه بر آن، با توجه به بازار و وضعیت اقتصادی سوریه، امارات نمی‌خواهد از رقابت اقتصادی منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای خود عقب بیفتد و بازنده بزرگ بازار سوریه باشد.

این تفکر و راهبرد باید زنگ خطری برای جمهوری اسلامی ایران باشد که علاوه بر حفظ دستاوردهای نظامی خود در سوریه، باید پیش از پیش در بعد اقتصادی هم به صورت جدی وارد شود.

سوریه به واسطه موقعیت جغرافیایی و شرایط این کشور منطقه‌ای مستعد برای سرمایه‌گذاری‌های اقتصادی به شمار می‌آید و دولت سوریه با ارائه امتیازات خاص تجاری به تجار و سرمایه‌گذاران خارجی در اندیشه بازسازی این کشور بوده و با توجه به رویه پایان بودن درگیری و بحران در سوریه و محدود بودن درگیری به مناطق کوچکی به جذابیت این کشور برای سرمایه‌گذاران و تجار مختلف دولتی و غیردولتی افزوده است.

اما سوریه چگونه از برقراری ارتباط با امارات سود می‌برد؟ جدای از سرمایه‌گذاری و منافع اقتصادی در درجه اول برقراری رابطه دیپلماتیک و سفر یک مقام رسمی اماراتی، به خروج سوریه از انزوای دیپلماتیک کمک کرده و می‌تواند زمینه‌ساز حضور مجدد این کشور در اتحادیه عرب شود و در درجه دوم تنوع شرکت‌ها و کشورهای سرمایه‌گذار در سوریه می‌تواند ابزاری برای حاکمان سوریه باشد که به سرعت ویرانی‌های ناشی از یک دهه تجاوز تروریست‌های مورد حمایت آمریکا و برخی رژیم‌های مترجع منطقه را ترمیم کنند.

رصد

یمن کابوس جدید صهیونیست‌ها

بحران، به شکست دولت جدید و فروپاشی آن منجر خواهد شد.

یمن؛ کابوس جدید صهیونیست‌ها

پایگاه خبری شبکه «المیادین»: پهپادهای یمنی و توانمندی‌های موشکی این کشور عملاً برای رژیم اسرائیل در دریای سرخ یک تهدید به شمار می‌آید؛ مسئله‌ای که مراکز تحقیقاتی در اراضی اشغالی نیز درباره خطر آن هشدار داده‌اند. در امتداد جغرافیای یمن که ارتش و کمیته‌های مردمی یمن آن را تحت کنترل دارند، ایجاد تهدید برای «ایلات» دشوارتر از ایجاد تهدید برای شرکت نفتی آرامکوی سعودی نخواهد بود؛ مسئله‌ای که «آری هیتسین» پژوهشگر اندیشکده امنیت داخلی رژیم صهیونیستی به آن اشاره کرده است. با آنکه او جدیت خطر یمن برای تل‌آویو را کم می‌داند؛ اما تأکید کرده است که توان انصارالله در شلیک موشک‌های دوربرد به اراضی اشغالی امری امکان‌پذیر است یا به عبارت دیگر «این یک امر حقیقی؛ اما محدود است.»

جای تردید نیست که تهران می‌تواند هزینه‌های سنگینی را بر آمریکا تحمیل کند و در حال حاضر این کار را انجام می‌دهد. نیروی دریایی آمریکا نباید نیروی دریایی ایران را دست‌کم بگیرد.

عربستان به دنبال فروپاشی لبنان

اندیشکده صهیونیستی موسوم به مرکز تحقیقات امنیت قومی رژیم صهیونیستی: بحران کنونی لبنان که از عربستان سعودی آغاز شد و سپس بحرین، کویت و امارات به آن ملحق شدند، خبر بسیار خطرناکی برای لبنان «که در حال فروپاشی» است، به شمار می‌رود. بر این اساس عربستان سعودی از اظهارات وزیر قرداحی برای «بحران‌سازی با هدف ضربه زدن به حزب الله و دولت جدید به ریاست «نجیب میقاتی»، «سوا» استفاده کرده است. اگر بحران کنونی حل نشود، ضربه سختی به لبنان، به ویژه به اقتصاد این کشور وارد خواهد شد، زیرا به اعتقاد نویسندگان این پژوهش، اقتصاد لبنان در حال عبور از یک بحران خفه‌کننده است و تداوم این

نیز سال گذشته وعده پایان نقش آفرینی آمریکا در جنگ و محاصره علیه یمن را داده بود. تهاجم دولت عربستان سعودی به یمن بدون حمایت ایالات متحده آمریکا نمی‌تواند به شکل فعالی ادامه یابد؛ به خصوص اینکه واشنگتن از ابتدای جنگ نقش محوری در این یورش داشت. از سوی دیگر، بمباران و محاصره یمن و ممانعت از ورود سوخت به این کشور نیز بدون کمک لجستیکی آمریکا به نیروی هوایی سعودی امکان‌پذیر نیست.

قدرت دریایی ایران

نشریه نشنال اینترست: به نظر می‌رسد، تهران توانسته است با به کارگیری نیروهای دریایی سبک با هزینه کم، آمریکا، ابرقدرت پیشروی جهان را در در عرصه‌ای که مایل به تقابل نیست، به مخمصه بیندازد. ایران چه از روی محاسبات راهبردی، چه از روی شور ایدئولوژیک و چه از روی ظرافت آشکار، مقید و مصمم به نظر می‌رسد که نگذارند شیطان بزرگ حیاط خلوت آنها را ببندد. به نوشته این نشریه،

همکاری راهبردی

پایگاه خبری شبکه «المیادین»: «با وجود اختلافات سیاسی میان دو کشور درباره قضایای محوری و در رأس آنها، مسئله سوریه، این گشایش بین دو قدرت بزرگ منطقه‌ای در خاورمیانه پیامدها و بازتاب‌هایی برای منطقه و به طور مشخص اسرائیل و عربستان سعودی دارد.»

اعتراف صهیونیست‌ها

روزنامه «رأی‌الیوم»: اسرائیل رسماً به شکست خود اعتراف می‌کند و می‌داند که برکناری اسد، دیگر یک گزینه نیست و وی پس از گذشته نزدیک به ده سال، در حال گسترش نفوذش در سوریه است.

آمریکا، حامی اصلی جنگ یمن

اندیشکده آمریکایی کوئینسی: نقش آمریکا در جنگ یمن با وجود گذشت سه سال از رأی کنگره در سال ۲۰۱۹ به پایان مشارکت در این جنگ همچنان به شکل فعال ادامه دارد. علاوه بر این، دولت بایدن

بسیج، سنگر دیروز امید فردا

عباس محمدیان
مسئول سازمان
بسیج رسانه

برخی از کلمات هستند که چون به قلم می‌آیند و بر کاغذ می‌نشینند، عطری برمی‌خیزد که جان را و جهان را عبیر آمیز می‌کند. اولین مایه‌آزایی که از شنیدن آن به ذهن می‌رسد، رایحه بهشت دارد. بسیج و بسیجی برای مان، چنین است. بسیجی کسی است که در ایثار، به اخلاص رسیده است. در تقدم دیگران بر خود، رسمی را بنا نهاده است که در جامعه به هر تکرار، بنایی نو از این مفهوم متعالی می‌سازد. آن معلمی که خود سوخت تا دانش آموزان را نجات دهد. «علی لندی» که ترجمه امروزی «حسین فهمیده» شد. آن معلم عزیزی که زیر دیوار رفت تا بر سر کودکان این دیار آوار نشود. آن مرزبانی که برای قطع زنجیره قاچاق مواد مخدر زیر چرخ‌های خودروی قاچاقچیان جان باخت، آن آتش نشانی که به دل آتش می‌زند تا از زندگی مردم حراست کند و... همه در تکرار یک درسند که جهان را مدرسه بندگی می‌کند. اینها نماد معنویت یک ملت هستند که معرفت را در رگ‌های جامعه به روزسانی می‌کنند. لذا غنی‌سازی کشور هم به تکثیر این افراد است.

شکافت هسته جوانمردی است که نه تنها کشور را می‌سازد که دست دنیای مستضعفان را هم می‌گیرد و به توانایی خدادادی‌شان می‌رساند. بسیجی یک زیست به کمال رسیده دارد که در پی «لا تمم مکارم الاخلاق» به خلایق‌های نو می‌رسد. او فراتر از مرزبندی‌های گروهی، گره‌گشای ملت، امت و حتی جهان انسانی است. او در اوج شهادت است، هر چند هر روز در کوجه‌های جامعه به خدمت، همت تازه می‌کند. به باور نگارنده، هر بسیجی یک روزی، یک جایی شهید شده است.

او شهید شده است بر اساس فلسفه «موتوا، قبل ان تموتوا» که توصیه اسلام است و بسیاری از بسیجی‌های واقعی حالا در لباس ارتش یا سپاه، یا بسیج و... در زمان جنگ و امروز در هر لباس و کسوتی که هستند به این باور می‌رسند که زندگی‌شان معنایی چنین سازنده می‌گیرد.

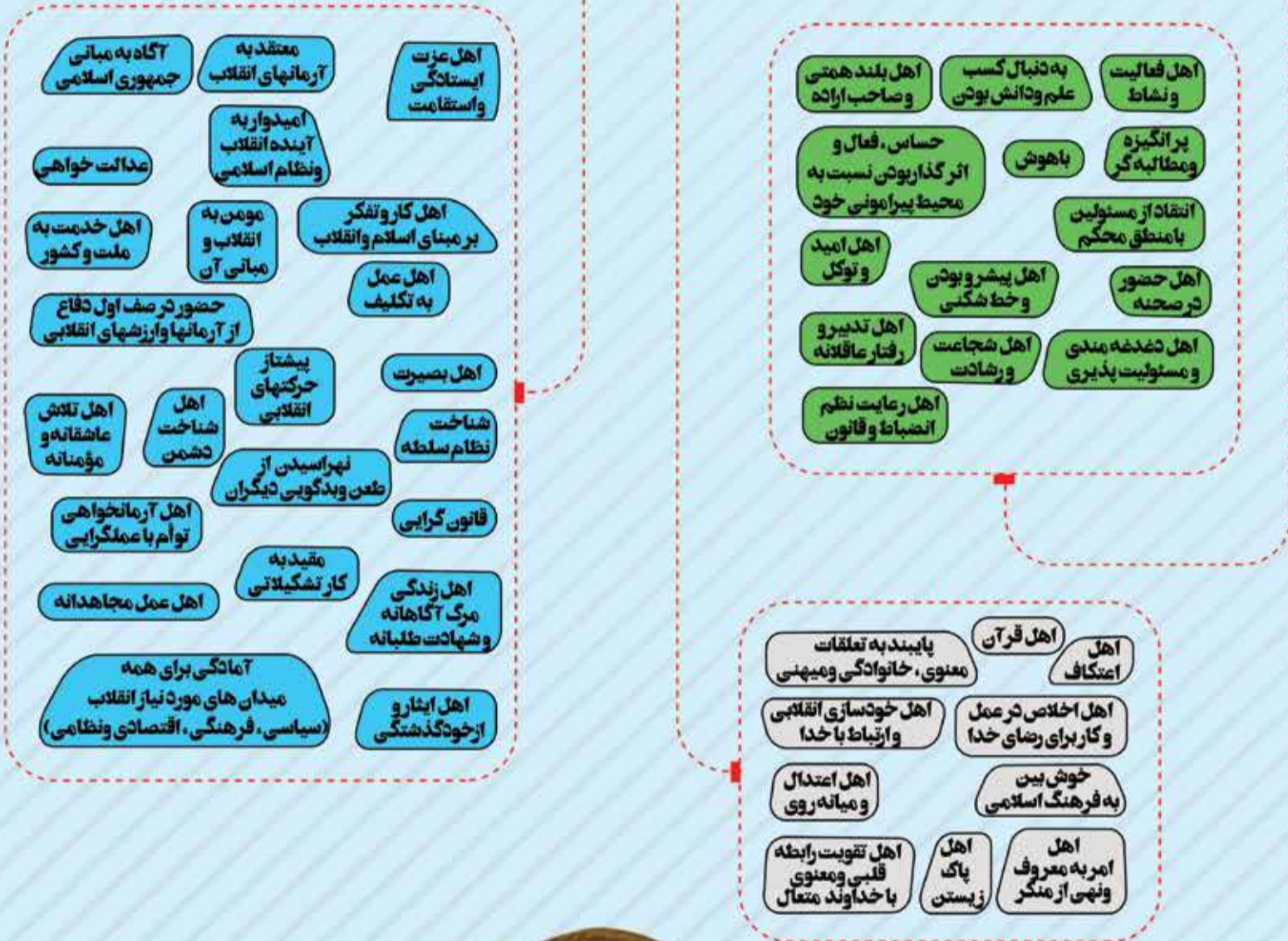
آنان بسر «منیت»‌ها و هوی‌ها و هوس‌ها قلم گرفته‌اند. «من» در فرهنگ بسیجی جایی نداشت و ندارد. آن که «من» بگوید و آن که «من» خود را «ما» بخواند بسیجی نیست؛ حتی اگر روزی هزار بار لباس بسیجی بپوشد! بسیجی مهربان، اهل ایثار و اهل خیر بوده و هست. آن روز، جانش را می‌داد تا حتی دشمنش زنده بماند، امروز هم از ایثار جان مضایقه ندارد تا جامعه از سلامت و صلاح پر شود.

مهر، رسم نامه حیاتی اوست پس آن که نامهربانی می‌کند فزون می‌طلبد، پا روی شانه دیگران و حتی سنگ قبر شهدا می‌گذارد برای بالا رفتن، بسیجی نیست. مراقب باشیم بسیجی‌های واقعی را بشناسیم، آن وقت راه بهتر شدن را هم پیدا خواهیم کرد.

نگاهی به شاخص‌های عصر تحول آفرین

در منظومه فکری امام خامنه‌ای

جوان مومنین انقلابی

بسیجی‌ها
بسیجی‌ها
بسیجی‌ها

نگاهی به مأموریت اشراف در بسیج

مقداد فرمانی

دبیر اشراف کلی ریاست سازمان بسیج

اشراف کلی ریاست سازمان بسیج در سال گذشته مبتنی بر سیاست‌های کلی سازمان که به عنوان سند راهبردی اعتلای بسیج به تأیید رهبر معظم انقلاب رسیده است، با اتخاذ رویکرد جدید در صدد رصد تحقق پیاده‌سازی این سند و اشراف بر وضعیت عملکرد زیر مجموعه برآمده است. بر این اساس فعالیت‌های زیر دنبال شده است:

۱- استقرار و پیاده‌سازی سامانه مانیتورینگ بسیج (مینا) که رصد همه معاونت‌ها و سازمان‌های اشراف به تدریج از طریق این سامانه انجام گرفته و برای سال ۱۴۰۰ نیز این به سطح نواحی بسیج تسری پیدا کرده و به شکل پایلوت (آزمونه) معاونت تعلیم و تربیت و تربیت بدنی در حال ارزیابی نواحی هستند.

۲- رصد دائمی تحقق فرامین و بیانات فرمانده معظم کل قوا (مدظله‌العالی) از دیگر برنامه‌های اشراف است که با پایش فرامین معظم‌له برای ایجاد فضای گفتگویی آن فرامین تلاش می‌کنیم. برای این منظور کارگروه عطر و ولایت در اشراف تشکیل شده و خروجی آن به شورای عالی و قرارگاه روشنگری و هدایت سیاسی ارائه می‌شود و در استان‌ها هم با مسئولیت فرمانده و هیئت‌رئیس این کارگروه تشکیل می‌شود.

۳- تغییر رویکرد نظارت‌های ستادی از دیگر کارهای مهم اشراف است. این تغییر بر اساس نگاه قرآنی مبتنی بر سند راهبردی اعتلای بسیج است. این شیوه بر اساس بررسی میدانی است و گزارش‌ها در میدان بررسی و راستی‌آزمایی می‌شوند.

۴- به عنوان کار مهم اشراف تجزیه و تحلیل‌های راهبردی را به فرماندهان و ریاست سازمان ارائه می‌دهیم که این مهم با پایش مستمر از سرپنجه‌ها تا ستاد ممکن خواهد بود و این پایش بر اساس تحقق بسیج گام دوم است که بعد از رصد وضعیت میزان انحراف یا درصد حرکت در مسیر را مشخص می‌کنیم.

۵- استانداردسازی معیارها و شاخص‌های رصدی یک نیاز مهم اشراف است که این مهم را بر اساس سند راهبردی اعتلای بسیج و سند راهبردی تحول اشراف دنبال می‌کنیم.

۶- تدوین نقشه راه و رصد و پایش عملکرد و وضعیت بسیج مبتنی بر ارتقای اشراف سازمانی هم، دیگر فعالیت این مجموعه بوده است که در اصل یکی از خروجی‌های اشراف هم همین است.

اما در ششمین جشنواره مالک اشتر بسیج که یکی از خروجی‌های مؤثر کار اشراف بوده، در سال ۱۳۹۹ با ارزیابی‌ها و نظارت‌ها و بازدیدها در ۲۷ عنوان موضوعی که از سطح ستادها تا سطح پایگاه‌ها صورت گرفته، رده‌ها و نقرات موفق‌تر شناسایی شده‌اند. نقرات معرفی شده در جشنواره از میان بیش از ۷۰ هزار عنوان رده انتخاب شده‌اند، که همین عدد نشان از سختی کار ارزیابی‌ها دارد. در واقع در سطح نیروهای مسلح، سازمان بسیج گسترده‌ترین جشنواره مالک اشتر را برگزار می‌کند. البته این موضوع باید به جز معرفی با تجربه‌نگاری الگوهای برتر تکمیل شود.

سردار غلامرضا سلیمانی رئیس سازمان بسیج مستضعفین

اعتقاد داریم بسیج پاره تن مردم است

صندوق قرض الحسنه و ۱۵۰ تعاونی در این ایام آغاز به‌کار می‌کند.

سردار سلیمانی با بیان اینکه نذر خون هم از دیگر برنامه‌های ماست، گفت: «۲۵۳۵ پروژه عمرانی را در ۳۰ آبان افتتاح می‌کنیم و در این روز جشنواره عکس بسیج و جشنواره جهادگران علم و فناوری را خواهیم داشت. علاوه بر این افتتاح ۳۱۰ پروژه عمرانی مربوط به یگان‌های بسیج هم در این ایام خواهد بود.»

رئیس سازمان بسیج مستضعفین با بیان اینکه شیونامه‌ای برای مشارکت مردم در اداره محلات تهیه شده است که از سوی پایگاه‌های بسیج در سراسر کشور عملیاتی خواهد شد، گفت: «در ایام هفته بسیج همچنین ۱۵۰ تیم پزشکی جهادی به مناطق محروم کشور اعزام خواهد شد.» وی تأکید کرد: «برگزاری اجلاس مجمع جهانی مستضعفین را در ایام هفته بسیج خواهیم داشت. این مجمع امسال با موضوع یمن و با حضور اندیشمندان داخلی و خارجی برگزار خواهد شد.»

سردار سلیمانی در تشریح دیگر برنامه‌های هفته بسیج گفت: «رزمایش سراسری ثامن با حضور ۴ میلیون نفر از بسیجیان در فضای مجازی برگزار خواهد شد. این رزمایش یک رویداد خلاقانه در فضای مجازی است که با حضور گسترده بسیجیان در فضای مجازی اجرا خواهد شد، در واقع باید بگویم که بسیج علاوه بر فضای حقیقی جامعه در فضای مجازی هم حضور گسترده‌ای دارد.»

رئیس سازمان بسیج مستضعفین گفت: «سند راهبردی ده ساله تحول بسیج مبتنی بر گام دوم انقلاب تدوین شد و پس از تأیید و ابلاغ رهبر معظم انقلاب در حال اجراست که در آن بر نقش جوانان و نیز تربیت نسل تراز انقلاب برای تحقق ایران قوی تأکید شده است.»

وی درباره موضوع تحول در بسیج گفت: «برای گسترش و افزایش کارایی بسیج مبتنی بر گام دوم انقلاب سند راهبردی ده ساله تحول بسیج تهیه و تنظیم شده و از سال گذشته بعد از تأیید و ابلاغ از سوی فرمانده معظم کل قوا (مدظله‌العالی) اجرای آن آغاز شده که البته تشریح ابعاد این سند یک زمان مبسوطی نیاز دارد؛ اما از ابعاد مهم این سند می‌توان به موضوع تربیت نسل انقلابی و نیز توجه ویژه به جوانان مبتنی بر گام دوم انقلاب اشاره کرد؛ سند راهبردی ده ساله برای تحقق ایران قوی است.»

رئیس سازمان بسیج مستضعفین با اشاره به هفته بسیج سال ۱۴۰۰، گفت: «شعار امسال ما (بسیج پاره تن مردم است) خواهد بود. بر این اساس برای اینکه این شعار به صحنه عمل هم بیاید، از ۲۹ آبان با حضور ۵۲۰۰ گروه جهادی بسیج و ۵۷۳ هزار جهادگر بسیجی رزمایش جهادی بسیج را آغاز خواهیم کرد.» وی عنوان کرد: «در همین روز ۳۵۰۰ بسته معیشتی بین نیازمندان پخش خواهد شد و ۱۵۰۰ سبزی جهیزیه نیز در این روز توزیع خواهد شد. از دیگر برنامه‌های ما آزادی چهار هزار زندانی است. ۱۲۰۰ فرصت شغلی ایجاد خواهیم کرد و ۴۰۳

رئیس سازمان بسیج مستضعفین از برگزاری رزمایش اقتدار بسیج با حضور گردان‌های دفاعی و امنیتی بسیج در سوم آذرماه خبر داد و گفت: «این رزمایش با رعایت کلیه شیوه‌نامه‌های بهداشتی و در مکان‌های معین برگزار می‌شود.» وی اظهار داشت: «چهارم آذر ماه همایش شهدای استان ایلام برگزار می‌شود و آیین عطف‌افشانی مزار شهدا و تجلیل از مقام شامخ خانواده شهدا انجام خواهد شد. همچنین در این روز رقابت نهایی تیم‌های راه یافته به مرحله نهایی مسابقات رویداد دیجیتال بسیج انجام می‌شود.»

رئیس سازمان بسیج درباره زلزله استان هرمزگان گفت: «هرگاه حوادث غیر مترقبه اتفاق می‌افتد، بسیج جزء اولین نیروهایی است که در صحنه حضور پیدا می‌کند. بعد از وقوع حادثه زلزله با فرمانده سپاه استان تماس گرفتیم و مقرر شد تا تمامی امکانات در اختیار زلزله‌زدگان قرار گیرد و هم‌اکنون گروه‌های جهادی هم در حال خدمت‌رسانی به مردم هستند. همچنین برای ساخت منازل مسکونی مردم اعلام آمادگی کرده‌ایم.» سردار سلیمانی تصریح کرد: «ما هم اکنون در یک جنگ نرم بسیار پیچیده به سر می‌بریم و در کانون توجه نظام سلطه هستیم. دشمن تلاش دارد از طریق این جنگ نرم سبک زندگی در کشورهای اسلامی را تغییر دهد. بسیج از اساس یک نیروی متخصص جنگ نرم است و یک تشکیلات مردمی به شمار می‌آید که همه جا حضور دارد.» وی تأکید کرد: «آمریکا دیگر قدرت پیاده‌سازی راهبردهای خود را ندارد و اینها ناشی از این است که ایران توانسته در سطح جهانی تأثیرگذار باشد و در این مسیر بسیج به عنوان یک قدرت نرم تأثیرگذار بوده است. همچنین تشکیل یک شبکه تأثیرگذار مردمی در فضای مجازی توانسته است تا حد زیادی در حوزه جنگ نرم تأثیرگذار باشد.»

رئیس سازمان بسیج مستضعفین درباره کمک بسیج به دولت گفت: «بسیج تشکیلاتی از مردم برای مردم است. پس از کار آمدن دولت سیزدهم، ما برای کمک به دولت اعلام آمادگی کردیم که مورد استقبال رئیس‌جمهور واقع شود. در حال حاضر در حال انعقاد تفاهم‌نامه با برخی وزارتخانه‌ها هستیم. در مسیر افزایش تولید برخی محصولات کشاورزی و خودکفایی در تهیه روغن خوراکی کشور نیز طرح‌هایی را داده‌ایم.» وی گفت: «در ساخت مسکن هم اعلام آمادگی کرده‌ایم و می‌توانیم سالانه یکصد هزار واحد مسکونی در سراسر کشور بسازیم. همچنین، کار ساخت ۵۰ هزار واحد مسکونی برای کمیته امداد را آغاز کرده‌ایم و ساخت ۱۰۰۰ واحد مسکونی در شهر چابهار نیز آغاز شده است. در حوزه اشتغال هم آمادگی ایجاد سالانه ۱۵۰ هزار شغل را داریم. در تنظیم بازار از بسیج کمک خواسته شد و نشست‌هایی با دستگاه‌های مسئول برگزار و تفاهم‌نامه‌هایی امضا شد که از طریق بسیج اصناف اجرایی خواهد شد.»

پایگاه تخصصی سند تحول

آنچنان به موضوع سند تحول ورود نشده و ما تصمیم گرفتیم با پایگاه‌هایی مسئله محور در این راستا حرکت کنیم. ما از داخل سند تحول بنیادین، پایگاه‌های تخصصی مسئله محور

را در سطح مدارس راه‌اندازی کردیم. اساس کار این پایگاه‌ها این است که مسائل مغفول مانده در مدارس را استخراج کرده و با استفاده از ظرفیت و توان استادان محترم که با سند تحول آشنایی دارند، مسائل و دغدغه‌ها را با توجه به شرایط جغرافیایی و مکانی احصا کند. فرمانده پایگاه تخصصی ما از دل مدرسه انتخاب شدند و تیمی قوی و هوشیار از معلم‌های بسیجی توانمند را از مدارس انتخاب کردیم تا بر روی این موضوعات فعالیت کنند. همچنین، خروجی جلسات را در اختیار آموزش و پرورش استان قرار دادیم.

«قاسم سوری» مدیرکلان بسیج فرهنگیان شهرستان تویسرکان و برگزارنده جشنواره مالک اشتر بسیج از استان همدان راه‌اندازی پایگاه‌های تخصصی سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

در استان همدان را از مهم‌ترین اقدامات کانون بسیج استان برشمرد و گفت: موضوعی که در بحث عملکردی و ارزیابی بسیج فرهنگیان ورود کردیم، مطالبه‌گری سند تحول آموزش و پرورش است که رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) بر آن تأکید فراوانی داشتند. در ابتدا کارهای تحقیقاتی و پژوهشی

در این راستا انجام شد و جلسات تخصصی با صاحب‌نظران، استادان و نخبگان که دغدغه اجرایی شدن سند تحول را دارند، برگزار شد. خروجی جلسات این بود که به صورت جهادی وارد عمل شویم. متأسفانه در آموزش و پرورش

ارتباطات مؤثر غیررسمی

مهم است. منطقه ما چیزی حدود ۲۰ روستا دارد و من علاوه بر برنامه جلسات هفتگی و ارتباط رسمی، همیشه سعی کرده‌ام در غم و شادی بچه‌ها شریک باشم و در مراسم‌های آنها شرکت کنم. این کار باعث دلگرمی نیروها شده و آنها هم خدا را شکر همیشه پای کار هستند

طی این سال‌ها ما نیروهای جوان را هم جذب کرده و خیلی روی انتقال تجربیات و تربیت نیرو کار کرده‌ایم. تأکید ما در کارها بر روی کیفیت بود؛ برای نمونه، در میدان تیر که اکثر ادر گردان‌ها بدون کیفیت یا صوری انجام می‌شود و بخشی از هزینه بیت‌المال بهینه مصرف نمی‌شود، ما حتماً بحث تیراندازی با دقت و سیبل را داریم و نمره می‌دهیم و نمرات را هم ثبت می‌کنیم.

«احمد طاهری‌روزبهبانی» فرمانده گردان بیت‌المقدس از حوزه انبیايي ناحیه بروجرد استان لرستان است. او که با شغل معلمی به عنوان فرمانده گردان بیت‌المقدس موفق در این

جشنواره معرفی شده است، می‌گوید، حدود بیست سال است که فرمانده گردان هستم و اگر بخوام درباره موفقیت خودم در این کار بگویم، اولین نکته کار کردن برای رضای خداست. ما در گردان حضور حداکثری و انجام کیفی مأموریت‌های محوله را داشتیم، از جمله در رزمایش‌ها

و سایر برنامه‌ها که البته چرایی این کیفیت به ارتباط نزدیکی بر می‌گردد که با بچه‌ها داریم. بنده مربی ورزشی در رشته تکواندو هستم، با بچه‌ها که می‌رویم و برنامه‌های فتنگی داریم، ارتباطات مؤثر غیر رسمی با نیروها خیلی

دکتر رضا روستا آزاد در گفت‌وگو با صبح صادق

جهاد علمی بسیج

مسیر ایران قدرتمند را هموار می‌کند

ملیحه زرین‌پور

خبرنگار

«جهاد علمی» یکی از مباحثی است که همواره مورد تأکید رهبر معظم انقلاب بوده است؛ امری که سبب تبدیل دانش به فناوری و در نهایت ثروت ملی خواهد شد، اما بسیج علمی آنطور که دکتر «رضا روستا آزاد»، رئیس سابق دانشگاه صنعتی شریف می‌گوید، چند سالی است دستخوش بی‌مهری شده و آنطور که باید در عرصه‌های مختلف کارکرد ارزنده‌ای نداشته است. برای بررسی بیشتر این امر و ارزیابی نقش بسیج در تحولات علمی و جهاد دانش به ویژه در حوزه دانشگاه پای صحبت‌های دکتر «رضا روستا آزاد» نشسته‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

کانون گروه‌ها

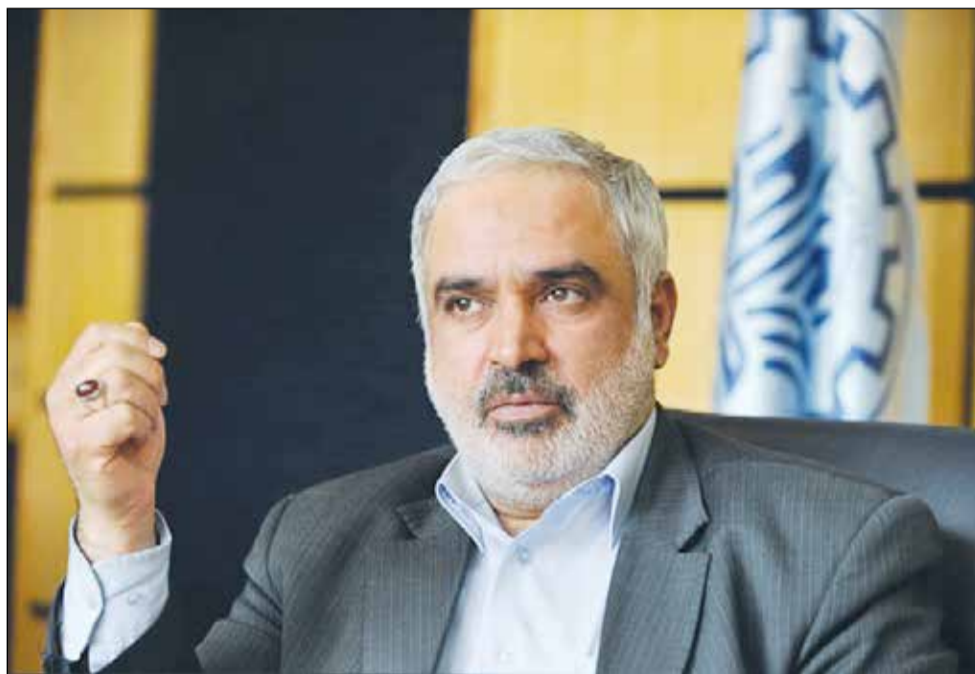

«زهرا نظری» مسئول بسیج هنرمندان شهرستان ملایر استان همدان است. این مجموعه به عنوان موفق‌ترین کانون بسیج هنرمندان کشور در این جشنواره شرکت کرده بود. کانون بسیج هنرمندان بیشتر در شاخه‌های هنری مانند تئاتر، موسیقی، شعر، ادبیات، خوشنویسی و تجسمی فعالیت می‌کند. در همه رده‌های سنی عضویت دارند و فعالیت‌های آنها در راستای فرهنگی در سطح استانی و کشوری انجام می‌شود. در رشته تئاتر موفق‌ترین گروه‌های تئاتر را دارند که در سطح کشور و بین‌المللی رقابت می‌کنند. انجمن‌های شعر این کانون به مناسبت‌های مختلف فعالیت می‌کنند و در جشنواره‌های مختلف جایزه رتبه شده‌اند و مراسم‌هایی هم در ایام کرونا در فضای باز برگزار کرده‌اند. نکته مهم اینکه ویروس کرونا باعث محدود کردن فعالیت‌های هنری شد، اما در این پایگاه بسیج بچه‌های هنری خوش درخشیدند و در بحث آگاه‌سازی جامعه فعالیت کردند و با برگزاری نمایش‌های تئاتر و عروسکی در سطح شهر، مردم را ترغیب به استفاده از ماسک کردند که مورد استقبال مردم شهر قرار گرفت.

کلریزان حجاب

«فهیمه رجیبی» فرمانده پایگاه بسیج خواران بنت‌الهدی استان سمنان است. این پایگاه بسیج سال ۱۳۹۳ در بخش مسکن مهر شهرستان سمنان افتتاح شده و یکی از فعالیت‌های شاخص آن که سبب شده است در این جشنواره نیز حضور پیدا کنند، طرح کلریزان عفاف و حجاب بوده که سال قبل برگزار کرده‌اند. این طرح در این محله و با کمک خیرین برگزار شده که ۱۴ میلیون تومان کمک نقدی و ۳۶ قواره چادر در راستای اعتلای فرهنگ و حجاب جمع‌آوری شده است. این طرح یک پیوست فرهنگی به نام «پله‌ای برای پروانه شدن» نیز دارد. در این طرح ۱۸ نفر از بانوان بدحجاب محله به نیت عمر مبارک حضرت زهر (س) انتخاب شده و با شناسایی نیازهای هر فرد در خانواده و رفع موانع، به شکل غیرمستقیم مباحث عفاف و حجاب روی آنها کار شده است.

سه ضلع توسعه و پیشرفت که ابتدا دانش، بعد تولید بر مبنای فناوری و در نهایت ثروت و توسعه است، در حوزه بسیج جهاد علمی چطور تبیین می‌شود که به هدف نهایی، یعنی پیشرفت دست یابد؟

اگر فرهنگ و اخلاق نباشد، نه توسعه اقتصادی و صنعتی شکل می‌گیرد و نه آن جامعه پایدار است. در بسیج علمی نخستین قدم این است که روی اخلاقیات، انسانیت و معنویات تأکید شود تا توسعه و پیشرفت محقق شود. پیشرفت همراه با عدالت و انسانیت است.

ما به دنبال توسعه بدون عدالت نیستیم و به دنبال پیشرفت هستیم. در بسیج علمی مسئول مربوطه علاوه بر رصد و حمایت از اتفاقات خوب در حوزه‌های مختلف شاخصه‌ها و مؤلفه‌های فرهنگی، اجتماعی و انسانی را هم لحاظ می‌کند که در نهایت اگر پیشرفت و توسعه هم اتفاق بیفتد، همراه با افزایش و ارتقای شاخص‌های معنوی و انسانی باشد.

روز اتمام داشته باشد؛ مسئله اقتصاد، فرهنگ، علم و اشتغال و حرکت‌های دانش‌بنیان درهای اصلی جامعه هستند که بسیج باید نسبت به آنها توجه داشته باشد و کسی را نیاز دارد که در این فضا باشد نه اینکه هرکسی بیاید در عرصه علم و دانش و تکنولوژی ادعایی کند و کسی هم نباشد که پاسخ را بدهد. بسیج باید نیازمندی‌های روز را بشناسد و نسبت به آن اقدام کند.

مختصات بسیج و جهاد علمی را چطور ترسیم و تبیین می‌کنید؟ تولید دانایی محور چطور می‌تواند منجر به تولید ثروت و توسعه شود؟

در بسیج علمی از بسیج اساتید و دانشجویی تا حقوق‌دانان و پزشکان و دیگر موارد باید حرکات خوبی انجام شود و این حرکات خوب را بسیج علمی بگیرد و مراحل رشد و توسعه و تکاملش را انجام دهد تا از آن خدمات ارزنده‌ای در بیاید. برای بسیج چون باید حرکات انقلابی را شکل دهد، نخستین قدم همانطور که بیشتر هم گفتیم سرکار آمدن یک مدیر قابل است.

با ظرفیت‌هایی که داشت، کارهای ارزنده‌ای در زمینه مبارزه با کرونا انجام داد. به نظر می‌رسد بسیج علمی سال‌ها قبل کارکردهای خوبی داشته است و در سال‌های اخیر نیازمند بازنگاه و تقویت بیشتر است.

مقتضای بسیج و جهاد علمی در حال حاضر چیست؟

مهم‌ترین کار در خصوص بسیج، فعالان دست اندرکارانی هستند که بتوانند فرهنگ بسیج را پیگیری کنند. امروز بیشتر در عرصه‌های تکنولوژی و دانش بسیج معنا دارد؛ مانند فضای مجازی که به حضور بسیج نیاز است. در ابتدای انقلاب بسیج در اعزام به جبهه‌ها و دفاع مقدس تجلی داشت و امروز در مصاف با کرونا و شرایط همه‌گیری بیماری در بسیج جامعه پزشکی متجلی شد. فعالان بسیج باید مقتضای مقاومت در زمان حاضر را بدانند و جهاد در فضای علمی، مجازی و ورزشی را درک کنند و با توجه به فضای موجود دست به اقدامات بزنند. بسیج به عنوان یک نیروی انقلابی باید در فضای موجود کار کند. بسیج باید نسبت به مسائل

در ابتدا بفرمایید وضعیت بسیج علمی در حال حاضر چگونه است؟

بسیج نهادی است که نیروها را بر اساس انگیزش درونی در صحنه حاضر می‌کند و نه مقامی و نه پشتوانه مالی در کار نیست، لذا می‌تواند در عرصه علمی کشور خیلی کارآمد باشد.

از منظر شما بسیج علمی چه کارکردهایی داشته که در این سال‌های اخیر از آن گرفته شده و نتوانسته آنطور که باید عمل کند؟

بیندیک زمانی بسیج دانشجویی پژوهشگرانه شهید رضایی در دانشگاه شریف را بنیان گذاشت و همه می‌دانند این پژوهشگرانه چه کارهای ارزنده‌ای در زمینه ارتقای تکنولوژی و دانش در کشور انجام داد؛ یا بسیج اساتید حداقل سالی یک بار برای استادان علمی مانور برگزار می‌کرد که اعلام حضور خوبی بود و خیلی از استادان یکدیگر را می‌شناختند و با هم تعاملات خوبی در عرصه علمی کشور داشتند. بسیج حقوقدانان، جامعه پزشکی و دیگر حوزه‌ها هم به همین شکل؛ چنانچه بسیج جامعه پزشکی

فعالیت‌های بزرگ در اتاقی کوچک

«زهرا پورخسروی» فرمانده حوزه بسیج دانش‌آموزی از استان کهگیلویه و بویراحمد است که به محض شروع کرونا کارگاه ماسک‌دوزی راه‌اندازی کرده است. همه هزینه‌های کارگاه فی سبیل‌الله بوده و فقط هزینه‌های پارچه برعهده قرارگاه سازندگی سپاه بوده است و بیشتر خیاط‌ها از بین بانوان بی‌سرپرست یا بدسرپرست انتخاب شده‌اند. بعد از پایان این کارگاه، کارگاه خیاطی با ۵ چرخ و ۱۰ خیاط که از همان خیاط‌های قبلی انتخاب شده بودند، راه‌اندازی

شده است که هر یک از خیاط‌ها ساعتی کار می‌کنند و درآمد کارگاه خرج این بانوان می‌شود. مبلغ ۲ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان سال قبل از طریق این حوزه جمع‌آوری و بیس نیازمندان تقسیم شده است. کرونا فرصت خوبی بود

تا نیازمندان واقعی شناسایی شوند و در حال حاضر ۱۵۰ خیاط دارند که علاوه بر دریافت دستمزد از این کارگاه، برای این افراد بسته‌های معیشتی مختلف نیز تهیه می‌شود. گروه جهادی این حوزه، کارگاه خدماتی ایجاد کرده است و تعدادی از بانوان که توان کار دارند، برای کار در مکان‌های معتبر و شناسایی شده، فرستاده می‌شوند. همچنین با شناسایی افراد آسیب‌پذیر، آنها را به کمپ‌های موردنظر می‌فرستد و هزینه‌های درمان اعتیاد آنها را بر عهده دارد. در سال گذشته، ۱۵ جبهه‌یبه کامل تهیه کرده است و صندوق ذخیره بسیجیان هم راه‌اندازی کرده‌اند که هر ماه مبلغ ۲۰ میلیون تومان به چهار نفر تعلق می‌گیرد. نکته جالب توجه اینجاست که فعالیت‌های این حوزه همگی در یک اتاق کوچک انجام می‌شود.

مردم قدر دان بسیج

شهید، سرکشی از خانواده‌های نیازمند، برگزاری کلاس‌های آموزشی، مرمت منازل نیازمندان، دادن افطاری در ماه رمضان، اردوهای سیاحتی و زیارتی و اهدای ویلچر به نیازمندان را از دیگر اقدامات بسیج احمدآباد استان فارس دانست. ملکی یادآور شد، نیروهای جهادی مخلصانه و شبانه‌روز به کمک مردم می‌آیند. کمک‌های نیروهای جهادی این منطقه دائمی است و در هفته بسیج در شیراز نمایشگاه برگزار می‌شود و از خانواده‌های شهید در این نمایشگاه تقدیر به عمل می‌آید و با کمک انجمن نیکوکاری شهدای

احمدآباد اقدامات خوبی صورت گرفته است. از فرمانده سپاه استان فارس تشکر می‌کنم؛ چرا که این عزیزان و مردم شریف استان همراهی خوبی با ما داشتند تا جهادی به مردم استان کمک کنیم.

«فیروز ملکسی» جهادگر برتر جشنواره مالک اشتر بسیج و عضو پایگاه مقاومت بسیج شهدای احمدآباد استان فارس که جایزه رتبه برتر در جشنواره مالک اشتر بسیج شده است، می‌گوید، یکی از اقدامات سازماندهی

کمک‌های مؤمنانه بود که با کمک مردم پربایی موبک محرم، تقدیر از خانواده‌های بسیجی، راه‌اندازی کارگاه نخریسی برای اشتغال خانواده‌های بی‌سرپرست، تقدیر از خیرین، تهیه کسول اکسیژن برای بیماران تنفسی و غباررویی گلزار شهدا انجام می‌گیرد.

وی استقبال مردمی از اقدامات جهادی پایگاه مقاومت بسیج احمدآباد شیراز را بی‌نظیر برشمرد و برگزاری مراسم شوی با شهدا در محلات، برپایی نمایشگاه دفاع مقدس در مدارس، ذبح گوسفند برای ارائه به نیازمندان، برگزاری یادواره

حضور در میدان

«جعفر کهنسال» جهادگر برتر جشنواره مالک اشتر بسیج گفت: در مدت زمان یک سال گردان بیت المقدس را تشکیل دادیم و در ادامه مأموریت‌های ویژه بسیج گردان، اقدامات زیادی همچون برگزاری کلاس‌های بصیرتی، جذب نیروها و برگزاری جلسات گوناگون دینی و قرآنی، کمک به بحران‌ها و... انجام شده است. وی می‌گوید، در جشنواره مالک اشتر بسیج رتبه اول استانی را کسب کردیم و در حال حاضر در گردان بسیج به‌طور مستمر، جلسات مختلف بصیرتی را برگزار می‌کنیم. گفتنی است، گروه‌های بسیجی در بحران‌ها حضور فعالی دارند؛ برای نمونه، می‌توان به بحران سیل اشاره کرد که مردم با جان و دل برای مقابله با آن اقدام کردند. ما به بدنه بسیج وصل بوده و نقش فعالی را ایفا می‌کنیم، فعالیت‌های مختلف ورزشی در بسیج داریم و بستر مناسب در شهرمان در رشته‌های دو میدانی و شنا فراهم است. مطابق بیانات رهبری یک انقلابی همیشه باید در صحنه باشد و این راستا نقش فعال داریم و جوانان را تشویق می‌کنیم.

اصلاح و جذب

«جواد فاریابی» از کرمان فرمانده گردان بیت المقدس حوزه نثارالله ناحیه حضرت رسول شهر کرمان است. او ماجرای مهمی برای مان تعریف کرده و می‌گوید، اولین کار ما بعد از حکم فرماندهی اشراف اطلاعاتی بر خود نیروها بود. بر اساس شایسته‌سالاری و کار تربیتی اقدام به چینی نیرو کردیم و صفر تا صد کار را به خود نیرو واگذار می‌کنیم و اگر نیاز به کمک داشته باشیم دخالت می‌کنیم. به این ترتیب، نیرو این‌گونه خوداتکا می‌شود که خودش یک طریق تربیتی است. اولین روزی که وارد منطقه شدیم، بیشتر معضلات منطقه را بررسی کردیم، خانواده‌های بی‌بضاعت را پوشش دادیم. علت معضلات خانواده‌ها را بررسی کردیم و به دنبال رفع آن رفتیم. ارادل منطقه را شناسایی کردیم و با اشراف اطلاعاتی عمل کردیم. حتی در موردی فردی از ارادل بود که طی فرایندی جذب گردان شد و در خیلی از کارهای مهم گردان کمک حال ما شد، نمازخوان شد، خلاف را ترک کرد و شد بسیجی و توانستیم حداقل یک نفر را احیا کنیم. یک بار او را دستگیر کردیم و بردیم دادگاه و نمک‌گیرش کردیم، ضامن آوردیم و اصلاح شد و چند تا از دوستانش را هم جذب کرده که روی آنها هم کار کردیم.

بسیج از مردم و در کنار مردم

تا غسل اموات کرونایی از کارهای بی‌سابقه در تاریخ انقلاب اسلامی بود که به مدد طلاب بسیجی در گروه‌های جهادی طلاب انجام شد و بعضاً هم خط‌شکنی بود.

واکسیناسیون

در مرحله بعد برای مهار کرونا خیلی‌ها روی بسیج حساب باز کردند، در طرحی موسوم به طرح شهید بزرگوار حاج قاسم سلیمانی خانه به خانه برای شناسایی و غربالگری بیماران کرونایی اقدام شد. در واکسیناسیون سراسری نیز باز خیلی‌ها روی بسیج حساب ویژه باز کردند. با تأمین واکسن و تشکیل صف‌های طولانی واکسن بسیج آرام آرام برخی از پایگاه‌های واکسیناسیون را تحویل گرفت و تعداد بسیار زیادی هم پایگاه جدید تأسیس کرد تا نشان دهد بسیج جامعه پزشکی کشور همچون دفاع مقدس همیشه پای کار انقلاب و ایران هستند و بسیاری از کادر درمان بسیجی کشور بدون هیچ چشم‌داشتی در این مراکز فعال شدند و بار جمعیت بعد از مدتی از این مراکز برداشته شد. به صورت کلی هر جا میدانی باز شد، بسیج به عنوان بدنه عظیم و کارآمد مردمی در کشور وارد شد تا مکمل نقش نهادها و سازمان‌هایی باشد که به تنهایی نمی‌توانند بار مسئولیت خویش را بر دوش کشند، حال هلال احمر باشد، یا وزارت بهداشت یا کمیته امداد و بهزیستی یا هر نهاد و سازمانی از قوای سه‌گانه یا حتی نیروهای مسلح. در واقع بسیج را مردمی تشکیل می‌دهند از خود مردم که برای خدمت به مردم می‌آیند و یک تفاوت مهم آن با هر تشکل مردمی وجود نفس مسیحایی امام خمینی (ره) برای تأسیس آن و «أَنَّسَ بُنِيَانَهُ عَلٰى نَفْسِي» بودن آن است که سراسر آن را پر از خیر و برکت کرده است.

به صورتی است که حجم بالایی از مسکن محرومان و نیز تقریباً تمام بودجه محرومیت‌زدایی دولت و سازمان‌های حمایتی همچون بنیاد برکت ستاد اجرایی فرمان امام (ره)، بنیاد مستضعفان، بهزیستی، کمیته امداد و... در اختیار گروه‌های جهادی قرار گرفته تا در کنار هزینه و خدماتی که مردم عادی برای این محرومیت‌زدایی به این گروه‌ها داده‌اند، بخشی از محرومیت‌ها و عقب‌افتادگی‌های مردم این مناطق را رفع کند.

بسیج و کرونا

اما این همه کارکرد بسیج مردمی برای مردم نبود؛ چرا که در شرایط بحران پدافند زیستی بسیجی توانست نشان دهد که مبتنی بر نیاز کشور می‌تواند ظرفیت‌سازی کند، این ظرفیت‌سازی در ابتدا نیازی به بودجه و تسهیلات عریض و طویل ندارد و یک ظرفیت‌سازی خودجوش مردمی است. در ماجرای کرونا و پس از اینکه عملاً کشور رو به تعطیلی رفت، مساجد، پایگاه‌های بسیج و گروه‌های جهادی رونق گرفتند. کارگاه‌های بسیج و کارگاه‌های ماسک‌دوزی، تهیه اقلام خوراکی مورد نیاز بیماران در بیمارستان و کادر درمان و... موجب شد که موجی از امید و امیدآفرینی آن هم در پس موج وحشت‌آفرین کرونا در کشور ایجاد شوند، البته همه کار این نبود، از ولی امر دستور رسیدن تا مواسات و کمک مؤمنانه شود و همه دیدند که این بسیجیان بودند که لبیک گفتند و حجم عظیمی از کمک‌های مردمی برای مردم با تلاش مردمی که بسیجی بودند، جمع‌آوری و توزیع شد. طلاب بسیجی در همان شرایط پای کار آمدند و به بیمارستان‌هایی رفتند که خیلی‌ها وحشت داشتند نزدیک آن بیمارستان شوند. از روحیه دادن به بیماران

کرمانشاه و اخیراً هرزگان. این مسئله به خوبی در حادثه سیل خوزستان، ایلام و گلستان هم مشاهده شد که بسیجیان که خود از میان مردم بودند بهترین خدمات را به مردم آسیب دیده دادند، که البته در این میان زحمات شاخص‌ترین بسیجی زمان شهید «حاج قاسم سلیمانی» در خوزستان در اوایل سال ۱۳۹۸ را نباید از یاد برد. در ماجرای این سیل بسیجیان با گل‌زدایی و خدمت به سیل‌زدگان گل کاشتند.

گروه‌های جهادی

اما کارکردهای بسیج به همینجا ختم نمی‌شود. آخرین روزهای دهه هفتاد بود که جهاد سازندگی عملاً از دولت جمهوری اسلامی حذف شد. ابتدا کارکردش را از دست داد و سپس نامش. اما در این میان از دل مردم عده‌ای در قاموس بسیجی زمانی که محرومیت را در دل بسیاری از روستاها به ویژه روستاهای مرزی کشور دیدند، رفتند تا تجربه جهاد سازندگی در سال‌های ابتدایی انقلاب را تکرار کنند. گروه‌های جهادی یک به یک فعال شدند و روستا به روستا و منطقه به منطقه رفتند. دانشجویان، معلم و دانش‌آموز، مردم عادی، پیر و جوان زن و مرد به خود قالب گروه‌های جهادی گرفتند و هر یک برای رفع محرومیتی به یک عرصه محروم وارد شدند. کم‌کم کار قالب گرفت، اگر یک گروه می‌توانست همه امور محرومیت‌زدایی را انجام دهد، اما گروه‌هایی هم تخصصی شکل گرفتند، برخی گروه‌های جهادی پزشکی و درمانی، برخی عمرانی، برخی فرهنگی و برخی هم در حوزه‌های مختلف اقتصاد مقاومتی. کم‌کم تعداد گروه‌ها افزایش یافت و این باور به مسئولان تزریق شد که این گروه‌ها کارهای بزرگی می‌توانند انجام دهند، کارهایی با کمترین هزینه در محروم‌ترین نقاط کشور. این گسترش امروز

حسن ابراهیمی

خبرنگار

پس از اشغال لانه جاسوسی و احساس نیاز کشور به بدنه دفاعی در شرایطی که کشور هر لحظه از سوی آمریکا برای حمله تهدید می‌شد، موجب شد تا امام این بدنه دفاعی را از مردم تشکیل دهند و پس از مدتی هم این بدنه دفاعی برای مدیریت به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی پیوست؛ اما شرایط دفاعی و جنگ موجب شد بسیج شاکله نظامی و امنیتی به خود بگیرد؛ اما حضور بسیج در مساجد نقش‌های فرهنگی و اجتماعی برای آن تعریف می‌کرد. پس از دفاع مقدس، نیاز کشور فراتر از نیاز دفاعی بود؛ بسیج باید مرزهای فعالیت خود را گسترش می‌داد؛ گسترشی کیفی در حوزه دفاع و امنیت و کمی در حوزه مردم‌پاری و خدمت‌رسانی. این کارکرد بسیج آن‌جایی نمایان شد که در حوادث طبیعی بسیجیان حضوری سریع، خودجوش و گروه‌گروه پیدا می‌کردند. کم‌کم این امر پذیرفته شد که مدل بسیجی که امام خمینی (ره) برای ایران و انقلاب اسلامی پیچیده‌اند، اعماق ژرف و مهم‌تری از آنچه آن روز تصور می‌شد، دارد.

امداد و مردم‌پاری

اولین کارکردی که بعد از دفاع مقدس از بسیج نه به منزله یک سازمان؛ بلکه به عنوان یک تشکیلات گسترده، خودجوش و مردمی دیده شد، درست چیزی شبیه فعالیت هلال احمر بود؛ اما نه در قالب سازمان یافته و از قبل تمرین شده. نمونه بارز این مسئله در زلزله‌های سنگین دهه هفتاد تا امروز قابل مشاهده است، از زلزله رودبار و بم تا زلزله آذربایجان شرقی،

دعوت به دین و انقلاب

«وحید پاری» مسئول گروه جهادی برتر از استان لرستان سپاه حضرت ابوالفضل (ع) است. او معتقد است، دعوت ما به دین و انقلاب باید با اعمال و رفتارمان باشد و این نکته شعار گروه جهادی وی

است. وی ادامه می‌دهد، سال ۱۳۹۸ این گروه تشکیل شد و آتش به اختیار در همه صحنه‌ها که احساس نیاز وجود داشت، حضور پیدا کردیم. در سیل در مناطق پل دختر به منطقه رفتیم و موبک زدیم و چند روز آنجا بودیم. در زلزله و کرونا هم برای کمک به مردم حضور داشتیم. در بحث کرونا با ضد عفونی معابر شروع کردیم، بعد بسته‌های بهداشتی را تأمین کردیم و بعد با اشاره حضرت آقا طرح کمک مؤمنانه را اجرا کردیم، سپس در بحث کمک به کادر درمان و همچنین

واکسیناسیون و آزمایش و شناسایی افراد مبتلا و حمایت معیشتی افراد مبتلا ورود کردیم. البته من نماینده گروه هستم و همه در گروه شریک هستیم. ما در ساخت منازل مسکونی محرومان هم ورود کردیم. در یک منطقه دیدیم که یک مرکز بهداشت دستگاهی به نام «سونیکید» را ندارد که مربوط به مادران باردار است و زنان باردار منطقه راه دوری می‌روند و متحمل زحمت می‌شوند، با مسئول مرکز بهداشت صحبت کرده و هزینه تأمین دستگاه را مشخص کردیم. بعد در همان منطقه سراغ خانواده‌ای رفتیم که تازه یکی از افرادش مرحوم شده بود و گفتیم در شرایط کرونا به جای هزینه مراسم یادبود، هزینه تأمین این دستگاه شود.

مسجد محوری

به وضعیت نامناسب محله‌های کمتر برخوردار هم اقدام کردیم. گروه‌های جهادی را برای امداد رسانی به مردم زلزله‌زده سی سخت اعزام کردیم و یک هفته هم پشتیبانی آشپزخانه ویژه مردم و امدادگران شهر سی سخت را بر عهده داشتیم. در بحث فرهنگی برون‌سپاری کارها را با انعقاد تفاهم‌نامه بین مجموعه‌های جبهه فرهنگی انقلاب در منطقه و پایگاه‌های مقاومت توانستیم به ثمر برسانیم و این باعث شد تا حرکت‌های فرهنگی نوینی در محدوده ایجاد کنیم. در بحث مشاوره برای حل مشکلات خانواده‌ها و تربیت فرزند و سایر معضلات اجتماعی ورود کردیم و توانستیم با مسجد محوری اقبال مردم به مسجدها را افزایش دهیم.

«سیدرحیم وفائزاد» فرمانده حوزه مقاومت بسیج امام حسن عسکری (ع) ناحیه یاسوج سپاه فتح به عنوان حوزه برتر استانی در سال ۱۳۹۹ شناخته شده است. او در این خصوص می‌گوید، در دو سالی که در این حوزه بودیم، کادرسازی را به شکل تشکیلاتی انجام دادیم. در واقع، یک حلقه وصل معاونت‌های ۱۷ گانه پایگاه‌ها با ناحیه بودیم و این ارتباط تشکیلاتی به‌صورت کامل برقرار بود بدون دخالت حوزه؛ البته مدیریت کار با حوزه بوده و هست. ما در حوزه با مجموعه پایگاه‌ها در بحث اجتماعی و مردم‌پاری وارد شدیم و با خدمت به مردم نسبت به نشان دادن اقتدار و افزایش محبوبیت بسیج اقدام کردیم، در بحث محرومیت‌زدایی و ساماندهی

تحکیم خانواده

بگیرد و خانواده و بانوان رشد پیدا کنند. این پایگاه در بحث محرومیت‌زدایی نیز فعالیت داشته و در ایام کرونا نیز بسته‌های معیشتی تهیه کرده است. همچنین در این پایگاه گردان امنیتی کوثر

سازماندهی شده است. افزون بر این، تشکیل محلات اسلامی پیگیر شده است؛ محلاتی که عاری از طلاق، اعتیاد و آسیب‌های اجتماعی باشد که موضوع اصلی زن و خانواده است. شهرستان کیوردآهنگ به دلیل پیگیری‌های این حوزه در تشکیل و تحکیم خانواده می‌تواند به عنوان پایلوت کشوری در موضوع عفاف و حجاب قرار گیرد، چرا که غالب بانوان در این شهرستان پوشش برتر چادر دارند و می‌تواند الگویی برای کشور معرفی شود.

«سیده‌سمیه جعفری» فرمانده حوزه مقاومت حضرت زهرا (س) شهرستان کیوردآهنگ استان همدان است. این پایگاه به عنوان حوزه مقاومت برتر در جشنواره حضور پیدا کرده است. یکی از مواردی که این پایگاه پیگیری می‌کند، بحث تشکیل، تحکیم، تعالی بنیان خانواده و جاری کردن سبک زندگی ایرانی-اسلامی است. کارهای مختلفی درخصوص ازواج آسان و جمع‌آوری تجهیزات و سیستمی و کمک‌های مردمی انجام گرفته است. به کمک نهادها کارگاه‌هایی با موضوع خانواده نیز برگزار شده و مشاوران جهادی به روستاها و شهرستان‌ها برای تحکیم نهاد خانواده اعزام شده‌اند. حلقه‌های صالحین ایجاد شده تا تربیت اسلامی شکل

هیئت دختران حاج قاسم

«حمیده قیومی» یکی از فرماندهان پایگاه‌های بسیج شهرستان خمین استان مرکزی است. پایگاه وی که در یک مسجد واقع است، دو سال فعالیت نداشته؛ اما با حضور خانم قیومی که قبلاً مربی

هم بوده است، این پایگاه فعال شده است. گفتنی است، بیشتر فعالیت پایگاه برای نوجوان‌ها و جوان‌هاست. در ابتدا حلقه‌های صالحین را از مهد کودک شروع می‌کنند تا به مقطع دبیرستان و دانشگاه رسیده است و به شدت فعال هستند و هر رده سنی حلقه جداگانه دارد. این حلقه‌ها با معیار قرآن پیش می‌روند و حلقه‌ها روخوانی و حفظ نیز برگزار می‌کنند که در حال حاضر ۷۰ مربی حفظ قرآن دارند که بیشتر آنها دو جزء را حفظ کرده‌اند. مهم‌ترین فعالیت این

رزمنده بدون مرز

نوید کمالی

کارشناس رسانه

در طول چهار دهه گذشته جمهوری اسلامی ایران همواره به دلیل آرمان‌ها و ارزش‌های فرامرزی و جهان‌شمول خود با هدف تضعیف و فروپاشی در معرض تهدید آفرینی از سوی دشمنان داخلی و خارجی قرار داشته است؛ اما در بین تمام انواع تهدیدات موجود علیه انقلاب اسلامی، آنچه بیش از همه مخرب و دارای اهمیت جلوه می‌کند، تهدیدات نرم فرهنگی و اعتقادی است؛ چرا که این نوع تهدیدات مبنای و ارزش‌های فرهنگی، اجتماعی و حتی اعتقادی افکار عمومی کشور را هدف قرار داده و از این طریق در پی تضعیف نظام اسلامی هستند؛ به همین دلیل نیز بلافاصله پس از پایان دفاع مقدس و شروع فصل جدید تهدید آفرینی‌های دشمنان علیه انقلاب اسلامی، رهبر معظم انقلاب (حفظه‌الله) در دیدار سال ۱۳۷۱ خود با فرماندهان گردان‌های عاشورای نبروی مقاومت بسیج به این نوع جدید از تهدید آفرینی‌های دشمنان اشاره کرده و فرمودند: «جنگ نرم، یک تهاجم فرهنگی، بلکه یک شیخون، غارت و قتل عام فرهنگی است»؛

یک سال بعد هم در دیدار با فرهنگیان کشور بیان داشتند:

«کسی که صحنه را می‌بیند ملتفت است که دشمن دارد چه کار می‌کند و می‌فهمد که شیخون است و چه شیخخونی

هم هست»؛ از این سال به بعد همواره رهبر حکیم انقلاب این دست هشدارها را بارها طرح کرده و بر اهمیت مقابله با آن تأکید داشته‌اند؛ چرا که دشمن در قالب جنگ نرم و بهره‌گیری از ظرفیت‌های فرهنگی و رسانه‌ای متعدد و در دسترس خود به طور مستمر تلاش دارد در عرصه‌های مختلف سیاسی و اجتماعی اراده مطلوبش را بر ملت ما و دیگر جوامع آزاده و مستقل جهان تحمیل کرده و از این طریق منافع استکباری خویش را که خلاف منافع ملی ما و دیگر ملت‌های آزاده جهان است، تأمین کند.

باید به این نکته توجه داشت که دشمن در قالب جنگ نرم به دنبال ضربه زدن به افکار عمومی و سرمایه اجتماعی انقلاب اسلامی است و این هدف را از طریق ضربه زدن به مشروعیت نظام دنبال می‌کند تا در نهایت از رهگذر این اقدام زمینه براندازی یا تغییر ساختار نظام سیاسی حاکم بر کشورمان مهیا و دارای اقبال عمومی شود. در چنین شرایطی افزایش هوشیاری افکار عمومی از طریق بصیرت‌افزایی و تأمین حفاظت از سنگرهای معنوی نظام و کشور با تکیه بر افکار بصیر، بهترین و مؤثرترین دفاع در برابر جنگ نرم دشمن در نظر گرفته می‌شود؛

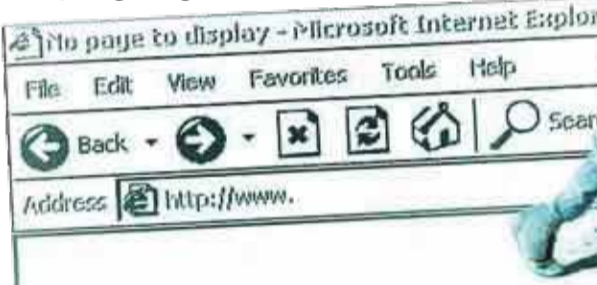
چرا که مخاطب جنگ نرم «افکار عمومی» است، لذا واکنش‌ها و شدن افکار عمومی نسبت به توطئه‌ها و خدعه‌های دشمن این نوع تهاجم را کم‌اثر و حتی بی‌اثر می‌کند.

به همین دلیل جوهره بیانات معظم‌له خطاب به نسل جوان و دانشجویان در سخنرانی روز اربعین، مفهومی بود که رسانه‌ها و کاربران فضای مجازی از آن به عنوان «جهاد تبیین» نام بردند و زمینه تبدیل شدن آن به یک کنش جمعی را فراهم کردند. رهبر معظم انقلاب در این بیانات خاطر نشان کردند: «شما جوانان عزیز و دانشجویان عزیز که به معنای واقعی کلمه میوه دل ملت و امید آینده این کشورید، به مسئله «تبیین» اهمیتی بدهید. خیلی از حقایق هست که باید تبیین بشود... در قبال این حرکت گمراه‌کننده‌ای که از صد طرف به سمت ملت ایران سرازیر است و تأثیرگذاری بر افکار عمومی که یکی از هدف‌های بزرگ دشمنان ایران و اسلام و انقلاب اسلامی است و دچار ابهام نگه داشتن افکار و رها کردن آذهان مردم و بخصوص جوان‌ها، «حرکت تبیین» خنثی‌کننده این توطئه دشمن و این حرکت دشمن است.»

با توجه به بیانات ولی فقیه جامعه اسلامی، عناصر و اکتشار فعال کشور باید با رویکرد ایجابی و کنشی ظرفیت‌های در دسترس خود را در راستای بسط، ترویج و نشر حقایق انقلاب و نظام اسلامی به‌کار گیرند، البته با توجه به حساسیت موضوع جهادگران میدان «جهاد تبیین» باید با منطق، سخن متین، عقلانیت کامل و همراه با زینت عاطفه و عواطف انسانی و به‌کارگیری اخلاق و همچنین رعایت اقتضای شرایط از حقایق انقلاب، نظام و میهن اسلامی دفاع کرده و ارزش‌های آن را نشر دهند. رعایت این اصل موجب می‌شود که نه تنها جنگ نرم دشمن خنثی شود؛ بلکه زمینه تبلیغ و ترویج و در نهایت گسترش گفتمان و ارزش‌های انقلاب اسلامی در عرصه‌های مختلف داخلی و خارجی مهیا شود.

با توجه به بیانات ولی فقیه جامعه اسلامی، عناصر و اکتشار فعال کشور باید با رویکرد ایجابی و کنشی ظرفیت‌های در دسترس خود را در راستای بسط، ترویج و نشر حقایق انقلاب و نظام اسلامی به‌کار گیرند، البته با توجه به حساسیت موضوع جهادگران میدان «جهاد تبیین» باید با منطق، سخن متین، عقلانیت کامل و همراه با زینت عاطفه و عواطف انسانی و به‌کارگیری اخلاق و همچنین رعایت اقتضای شرایط از حقایق انقلاب، نظام و میهن اسلامی دفاع کرده و ارزش‌های آن را نشر دهند. رعایت این اصل موجب می‌شود که نه تنها جنگ نرم دشمن خنثی شود؛ بلکه زمینه تبلیغ و ترویج و در نهایت گسترش گفتمان و ارزش‌های انقلاب اسلامی در عرصه‌های مختلف داخلی و خارجی مهیا شود.

درس‌نامه برای بازماندگان از تحصیل

«رسول افضل جو» مسئول بسیج فرهنگیان سپاه جوادالانتمه (ع) استان خراسان شمالی است و مجموعه بسیج فرهنگیان این استان با توجه به برنامه‌های اثربخش در شرایط کرونا در عرصه‌های علمی، فرهنگی و اجتماعی کمک مؤمنانه و طرح‌های مختلف دیگر رده موفق بوده است. او معتقد است، در هر کاری باید ابتکار عمل داشته باشیم. در شرایط کرونا جبهه سلامت و دانایی در خط مقدم بودند، معلمان عزیز ما به صورت جهادی در عرصه مقابله با کرونا و تعلیم و تربیت دانش‌آموزان به‌صورت جهادی گام برداشتند. استان ما استان مرزی است و روستاهای بسیار زیادی دارد. معلمان بسیجی به‌صورت حضوری

و جهادی در این مناطق گام برداشتند و حتی اولین معلم جهادگر کشور که در آخرین لحظات عمر خود در بیمارستان هم مشغول تعلیم و تربیت بود و آسمانی شد، خانم مریم اربابی از این استان است. در بحث کمک‌های مؤمنانه به کمک خیرین در بین دانش‌آموزان محروم بحث نوشتن آفرار و حتی تأمین هزینه کتب درسی را داشتیم. در کرونا ۵ هزار دانش‌آموز نیازمند بازمانده از تحصیل را شناسایی کرده و برای‌شان درسنامه تولید کردیم. در بحث جشنواره ایده‌پردازی تعلیم و تربیت هم فعالیت کردیم و معلمان ایده‌های خوبی به ما دادند که برخی هم عملی شد. مسابقات مختلف کتابخوانی هم برای فرهنگیان داشتیم.

حضور در میدان تربیت

آقایان عاملی و آل‌هاشم جلساتی داریم که هر ماه برگزار می‌شود. گاهی هم جلسات مشترک بین استادیاران و سرمربیان و مربیان بین سه استان داریم که تبادل افکار و تجربیات می‌شود. امر مهمی که ما به دنبال آن بودیم، این است که استادیاران همه از علما باشند که اکثراً هم انمه جمعه شهرستان هستند و افراد فاضلی هم هستند. سرمربیان هم همین‌طور هستند و برنامه‌ای داشتیم که حتی مربیان سرحلقه‌ها هم از آقایان طلبه باشند که این به عنوان پیشنهاد امروز در کشور در حال پیگیری است. ما در صالحین یک مشکل اساسی داریم که به ما هم ارتباط پیدا نمی‌کند. اگر بخواهیم صالحین در کشور فعال شود، باید پایگاه فعال باشد که ما حلقه تشکیل دهیم.

«حجت‌الاسلام والمسلمین کاظم سلامتی» استاد صالحین استان آذربایجان غربی است. وی به واسطه فعالیت‌های تربیتی در مسجدی که متولی و امام جماعت آن است، برای این مأموریت مهم تربیتی در استان انتخاب شده و می‌گوید، برخلاف خیلی از استان‌ها که استادان فاضلی هم دارند، بنده مسئولیت ندارم و تنها امام جماعت مسجد و یک مؤلف بودم که انتخاب شدم. به حضور میدانی در تمام قضایا اعتقاد دارم، حتی گاهی در میان حلقه‌ها می‌نشینم و بعضاً اردو هم با آنها می‌روم. به شهرستان‌ها سر می‌زنم و با استادیاران، فرماندهان و مربیان می‌نشینم و جلسات مشترک داریم. با استادان بزرگوار دو استان آذربایجان شرقی و اردبیل حضرات

جهاد مومنانه

شماره ۱۰۲۵ | دوشنبه اول آذر ۱۴۰۰

صداقت

۸۰ گروه فعال

«مصطفی میر شهرکی» مسئول گروه جهادی شهید محمدزاده استان سیستان و بلوچستان است که این گروه جهادی در استان شناخته شده است. وی می‌گوید، گروه ما در همه عرصه‌ها کار می‌کند و یازده سال است که تشکیل شده است. برنامه ما در عرصه‌ها حضور و آشناسازی جوانان با رویکرد جهادی و مطالبه‌گری است تا در کنار فعالیت‌های جهادی خود مردم منطقه را با این آشنا کنیم و خودشان در منطقه گروه جهادی ایجاد کنند. معمولاً هدف‌گذاری پنج ساله در مناطق داریم و در کنار محرومیت‌زدایی فرهنگ‌سازی و شکل کار را یاد می‌دهیم و از منطقه خارج می‌شویم؛ چون خودشان دیگر ماهی گیر شده‌اند و امروز چیزی حدود ۸۰ گروه جهادی دیگر را که از این طریق ایجاد کردیم، پشتیبانی می‌کنیم. چون استان خودش کم برخوردار است فقط در استان خودمان از شمال تا جنوب فعال هستیم. گروه‌های ما شیعه و سنی هم دارند و همه با هم فعال هستیم. در واکنش‌های اولین گروه جهادی بسیار در زاهدان بودیم.

انجام محله

آقای حسن عبادی، فرمانده پایگاه شهید میثمی ناحیه امام حسن مجتبی (ع) سپاه علی‌بن‌ابی‌طالب استان قم است که در سال ۱۳۹۹ به عنوان پایگاه موفق در جشنواره مالک اشتر معرفی و تقدیر شد. وی می‌گوید، ما در پایگاه علاوه بر موارد ابلاغی و مرسوم بسیج در مسجد ابتکاری به خرج دادیم؛ از جمله در بحث برگزاری هیئت طرح «هر بلوک هیئت» را ارائه و اجرا کردیم که با مسجد محوری این طرح انجام شد و استقبال خوبی از طرف اهالی محل داشتیم و در هر بلوک ساختمانی هیئتی به سبک روضه‌خانگی برگزار کردیم و مراسم‌های ویژه را با تجمیع هیئت‌ها در مسجد داشتیم. در حوزه‌های دفاعی و امنیتی هم کار آموزش نظامی و کیفی‌سازی نیروها و همچنین برقراری گشت‌های امنیتی محله‌محور موسوم به گشت رضویون را با همکاری رده انتظامی موازی خود، یعنی کلانتری محل داشتیم که کمک خیلی خوبی برای امنیت محله بوده است. با همه این امور توانستیم فضای تعامل خوبی بین مردم محل ایجاد کنیم که خود بستر مناسبی برای اجرای هر طرح فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی است و برای ادامه مسیر هم در حال اجرای طرح‌های جدیدی هستیم.

جهاد اشتغال‌زایی

«مهديه اکبرخواه گل سفیدی» فرمانده پایگاه حورا مسجد نبی حوزه کوثر ناحیه بندر انزلی موفق‌ترین فرمانده پایگاه کشور در سال ۱۳۹۹ انتخاب شده است. وی می‌گوید، در گام دوم انقلاب با یک شش‌سوی جوان پای کار توانستیم در بحث اشتغال‌زایی و علمی و پژوهشی فعالیت خوبی داشته باشیم. از پرورش و فروش ماهیان زینتی به عنوان یک کار خانگی تا ایجاد کارگاه پرورش کرم ورمی کمپوست توانسته در سطح پایگاه همه اعضای شورا و اعضای فعال بسیج را درگیر تولید و فعالیت‌های علمی و پژوهشی کند. در جذب بسیج هم بر همین اساس موفق بودیم. در بحث علمی و پژوهشی روی معضل مهم زیست محیطی منطقه که سنبل آبی هست،

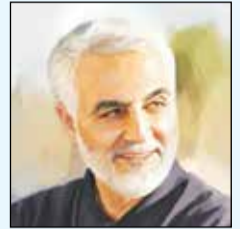
«مهديه اکبرخواه گل سفیدی» فرمانده پایگاه حورا مسجد نبی حوزه کوثر ناحیه بندر انزلی موفق‌ترین فرمانده پایگاه کشور در سال ۱۳۹۹ انتخاب شده است. وی می‌گوید، در گام دوم انقلاب با یک شش‌سوی جوان پای کار توانستیم در بحث اشتغال‌زایی و علمی و پژوهشی فعالیت خوبی داشته باشیم. از پرورش و فروش ماهیان زینتی به عنوان یک کار خانگی تا ایجاد کارگاه پرورش کرم ورمی کمپوست توانسته در سطح پایگاه همه اعضای شورا و اعضای فعال بسیج را درگیر تولید و فعالیت‌های علمی و پژوهشی کند. در جذب بسیج هم بر همین اساس موفق بودیم. در بحث علمی و پژوهشی روی معضل مهم زیست محیطی منطقه که سنبل آبی هست،

حمایت از زنان سرپرست خانوار

خانوار زن را فعال کردیم تا در امر قالی‌بافی از ما دستمزد بگیرند؛ برای نمونه، در همین لحظه نزدیک ۴۰ قالی دست زنان سرپرست خانوار داریم و خودمان کار فروش و سفارش جدید گرفتن را انجام می‌دهیم. ذبح قربانی هر ماه برای نیازمندان را هم داریم. به تازگی هم برای دانش‌آموزان نیازمند تبلت تهیه کردیم. برای چند خانواده هم بخاری تهیه کردیم. در کل با شناسایی خوبی که از نیازمندان در شهرک داشتیم، توانستیم خدمات خوب ارائه دهیم. حتی در مواردی خانه به خانه می‌رفتیم و صدقات را جمع می‌کردیم تا هزینه‌های این خانواده‌ها را تأمین کنیم؛ البته همه این فعالیت‌ها برای جذب به ما خیلی کمک کرد.

«زهره کشاورز قربانی» فرمانده پایگاه مقاومت حوریه شهر آبیق قزوین است. این پایگاه در شهرک مسکن مهر این شهر مستقر است. وی می‌گوید، شناسایی نیازمندان شهرک و حمایت معیشتی از آنها کار ویژه ما بود. حدود ۲۵۰ خانواده اوایل کرونا بودند که به تدریج با کم شدن محدودیت‌ها این تعداد کاسته شد و الان ۱۷۰ خانواده است. در جذب نیروهای جوان فعال بودیم و در انتخابات اخیر هم طرح بصیرتی خانه به خانه داشتیم که ۶۰ بلوک را رقتیم و نشست برگزار کرده و برای مشارکت در انتخابات و رفع شبهات اقدام کردیم. در کارگاهی که ایجاد کردیم بافتن فرش اذن دخول حرم امام حسین (ع) را بر عهده گرفتیم و در کنارش چند سرپرست

اهل زمین نبود

در کربلای عشق همیشه حبيب بود
اصلاً اگر شهيد نمی‌شد عجيب بود

اهل زمین نبود، هوایی یار بود
پرواز کرد و رفت، دلش بی‌شکيب بود

سجاده شاهد است، برای شهادتش
کارش دعا و گریه و آسین یجيب بود

با دشمنان چو صخره و با دوستان چو گل
لبخند او طراوت یک باغ سيب بود

با یک نگاه روشنش آرام می‌شدیم
در چشم او بشارت فتحي قریب بود

هرگز نمی‌شود که شهيدانه زیست و
از نعمت شهيد شدن بی‌نصيب بود

ما پيرو توایم و اجازه نمی‌دهیم
تاریخ، بعد تو بنویسد: «غریب بود»

امیرحسین بزرگی متین

ما راست قامتیم

ما دل سپردگان، به ولای ولایتیم
ما شیعیانیم و طالب فیض شهادتیم

ما راه ز مرگ سرخ چرا بیم می‌دهید
ما تشنه شهادت و جام سعادتیم

ما را حیات و زندگی آنجا میسر است
ما در پی حلاوت روز شهادتیم

ما جان به دست، در پی اهداف رهبریم
دل‌ساده درایت نور امامتیم

ما سرراز از دم حق جوی حیدریم
لبریز غیرتیم و سرا پا شرافتیم

ما سر به تیغ تیز جهالت نمی‌دهیم
ما چون سستخ کوه احد، باصابتیم

ما را به مال و جاه، چه کار است در جهان
دیوانه‌ایم و عاشق آن بی‌نهایتیم

ما را از خستگی خبری نیست، عاشقان
ما زنده‌ایم و منتظر یک اشارتیم

ما راست‌قامتان و مجانب اهل بیت
ثابت نموده‌ایم که ما راست‌قامتیم

ما اگر برهنه‌ایم ز دریا چه باک‌مان
از بندوبست فتنه عالم سلامتیم

ما را غم زمانه اگر پیر کرده است
با لطف بیکرانه حق باطراوتیم

ما را به سود فانی دنیا، نیاز نیست
ما عاشقان به سفره حق در ضیافتیم

ما را محبت علی و فاطمه بس است
چونکه دلی لبالب از عشق و ارادتیم

ما را سرود و شعر «فرانی» شعار نیست
گل‌واژه‌های عشق به لطف هدایتیم

عبدالمجید فرانی

پیشگامان جامعه و تهدیدات پیش رو

مبارزه و تلاش برای تحقق عدالت و انسانیت را ندارد!
این زمان مرگ بسیجی فرا رسیده است!

۲

یکی از مهم‌ترین آفاتی که انقلاب اسلامی را تهدید می‌کند و انقلابیون در معرض ابتلای به آن هستند، «محافظة‌کاری» است. وجود این بیماری، بالاخص نزد جوانان بسیجی که موتور محرک جامعه هستند، بسیار خطرناکتر است. این خطر تا آنجایی است که امام‌خامنه‌ای محافظة‌کاری را قتلگاه انقلاب دانسته و می‌فرماید: «محافظة‌کاری و اکتفای به آنچه که داریم و نداشتن همت و بلندپروازی در همه زمینه‌های فکر و فرهنگ، قتلگاه انقلاب است.» (۱۳۷۹/۱۲/۲۲) محافظة‌کار اسیر حدود تحمیلی است و در مقابل آن مقاومت نمی‌کند. محافظة‌کار حاضر به پرداختن هزینه برای ایستادگی در برابر آرمان‌ها نخواهد بود.

۳

یکی دیگر از عوامل ارتجاع و بازگشت از مسیر انقلابی‌گری، مرعوب شدن در برابر دشمن است. واقعیت آن است که تفکر بسیجی با مبارزه با دشمن عجین است. در این میان، دشمن نیز برای پای در آوردن بسیجیان از همه ترندها بهره می‌جوید که مهم‌ترین آن مرعوب کردن است. البته ریشه مرعوب شدن را باید در ضعف در ایمان جست‌وجو کرد. به واقع، جوان مؤمن انقلابی آنگاه می‌راسد که در ایمانش ضعف‌هایی رسوخ کرده باشد. رهبر معظم انقلاب اسلامی در این زمینه می‌فرماید: «چه کسی مرعوب نمی‌شود؟ آدمی که دلش به خدا متکی باشد. وقتی انسان به خدا متوکل بود، از هیچ‌کس مرعوب نمی‌شود.» (۱۳۷۸/۱۱/۲۶)

۴

دچار شبهه و تردید شدن گرفتار آمدن در گرداب شبهات و تردیدها، یکی از مهم‌ترین عواملی است که موجب انفعال و وادادگی و پشیمانی از تداوم راه بسیجیان می‌شود. باقی ماندن به مثابه جوان مؤمن بسیجی با یقین کامل ممکن است و حاصل این یقین در حوزه عقل و شناخت، ایجاد ایمان و یقین در قلب و در نتیجه استحکام در اراده‌ها و استواری قدم‌هاست. اینجاست که ضرورت و اهمیت علم و آگاهی و بصیرت در مسیر بسیجی

مانند ضرورت دو چندان می‌یابد. چه بسیار انقلابیونی که به دلیل ضعف در شناخت در برابر نسیم‌های شبهه‌افکن واداند و تسلیم شدند و بازگشتند، و چه بسیار انقلابیونی که در برابر طوفان‌های سهمگین شبهه و تردید، استوار ایستادند!

۵

تندروی و افراطی‌گری انقلابی‌گری که برخاسته از شجاعت و آمیخته با جوانی است، به شدت در معرض آفت زیاده‌روی و افراطی‌گری است. بسیجیان اگر در دام زیاده‌خواهی و افراطی‌گری اسیر شوند، خیلی زود اعتبار خود را از دست داده و در جاده انحطاط و هلاکت خواهند افتاد و حاصل آن جریان‌انحرافی خواهد بود که جز ضربه زدن به آرمان‌ها و انفعال و بدنامی دستاوردی نخواهند داشت. رهبر حکیم و فرزانه انقلاب اسلامی در دیدار با طلاب و فضلا و استادان حوزه علمیه قم در این باره چنین فرموده‌اند: «ایمان حرکت انقلابی‌جوری باشد که بتواند تهمت افراطی‌گری به او بزنند. از افراط و تفریط بایستی پرهیز کرد. جوان‌های انقلابی بدانند: همان‌طور که کناره‌گیری و سکوت و بی‌تفاوتی ضربه می‌زند، زیاده‌روی هم ضربه می‌زند؛ مراقب باشید زیاده‌روی نشود.» (۱۳۸۹/۷/۲۹) البته باید برای تعیین تندروی و کندروی هم شاخصه‌ها و معیارهایی ارائه داد. بدون داشتن معیار و تعریف درست از افراطی‌گری، این عنوان به ابزاری برای برچسب زدن به انقلابیون واقعی تبدیل شده و در خدمت دشمنان برای انفعال انقلابیون قرار می‌گیرد که باید نسبت به آن هوشیار بود.

۶

تنگ‌نظری و انحصارگرایی یکی دیگر از تهدیدات پیش روی بسیج آن است که بسیج تنها خود را انقلابی ببیند و لاغیر! این خطا برآمده از نگاهی مطلق‌انگارانه است که همه چیز را صفر و یکی دیده و حد میانه‌ای برای آن قائل نیست. تنگ‌نظری از نگاه‌های قطعیت‌گرا و حق به جانب بر می‌خیزد و آنهایی که خود را «همه چیزدان» می‌دانند! این خصوصیت را می‌توان در کلیسواژه «جهالت» خلاصه کرد؛ وگرنه آنچه با علم همراه و همسفر است، تواضع و فروتنی است. انقلابی‌گری اگر در معرض آفت جهالت قرار گیرد و به سبب آن تنگ‌نظری و انحصارگرایی در خلق و خوی آن نمایان شود، در جهل مرکبی قرار گرفته که نجاتی برای آن نمی‌توان

تصور کرد. حاصل این نگاه انحصارگرا تنگ دیدن دایره انقلابیون و خارج کردن بسیار از افراد از این دایره است. این خطری است که امام‌خامنه‌ای نسبت به آن چنین انداز می‌دهند: «هرکسی را به صرف اینکه با فکر شما به‌طور کامل انطباق ندارد متهم به انقلابی نبودن نکنید. ممکن است کسی صددرصد با فکر شما منطبق نباشد، یک اختلافاتی داشته باشد، پنجاه درصد مثلاً منطبق باشد اما انقلابی باشد؛ انقلابی بودن بالاخره معیارهایی دارد، این معیارها در او ممکن است وجود داشته باشد؛ فوراً آدم‌ها را متهم به ضدانقلاب یا غیر انقلابی نباید کرد.» (۱۳۹۵/۴/۱۲)

۷

سطحی‌نگری و شعارزدگی اگر روحیه انقلابی‌گری با علم و بصیرت همراه نباشد، به ابزار خطرناکی تبدیل خواهد شد که روح و گوهر تفکر بسیجی را مسخ و استحاله خواهد کرد. بسیجی باید آگاه به زمان بوده و با دانایی و تدبیر به مواجهه با مسائل رفته و اهداف انقلابی را دنبال کند. بدون بصیرت و آگاهی، توان و شور و انرژی انقلابی‌گری نه در مسیر اصلاح که در مسیر تخریب جامعه قرار خواهد گرفت و حاصل آن سطحی‌نگری و شعارزدگی خواهد بود؛ به همین دلیل است که رهبری به جوانان انقلابی هشدار می‌دهند: «این شور انقلابی باید باقی باشد، اما مواظب باشید این شور و هیجان انقلابی بسالزش در جای خود مصرف نشود. نابجا مصرف نشود. این احتیاج به تأمل، تفکر، آگاهی و بصیرت دارد.» (۱۳۸۹/۸/۲)

۸

خشونت‌گرایی و پرخاشگری نسبتی میان پرخاشگری، خشونت، جنجال‌آفرینی و تفکر بسیجی وجود ندارد. ریشه فرهنگ بسیجی را باید در شجاعت و ایثار جست‌وجو کرد. شجاعتی که تحت انقیاد عقل و تدبیر و بصیرت مدیریت و مهار شده و در عرصه رفتار با طمأنینه و آرامش و اعتدال و البته قاطعیت و ایستادگی همراه شده است. خشم و خشونت از یک سو محصول ضعف نفس است و از سوی دیگر محصول نداشتن منطق و استدلال و از دیگر سو محصول تحریک عوامل بیرونی. بسیجی باید خود را در برابر تحریک‌پذیری بیرونی تربیت کرده و آنچنان نفس و عقل خود را تعالی بخشد که تنها خروجی آن رفتار طمأنینه و کلام سنجیده و بهنگام باشد.

جشنواره مالک اشتر در قاب

تقدیر از برگزیدگان / مراسم اختتامیه با تجلیل از برگزیدگان به پایان رسید

امیدهای فردا / حضور بسیجیان نوجوان در حاشیه جشنواره مالک اشتر

تقدیر فرمانده / فرمانده بسیج جوایز رتبه‌های برتر را اهدا کرد

تصویر به یادماندنی / عکس پایانی برگزیدگان جشنواره مالک اشتر

جهاد تبیین / حجت الاسلام والمسلمین تویسرکانی از سخنرانان جشنواره

قاب ماندگارا / عکس دسته جمعی رتبه‌های برتر جشنواره مالک اشتر

امیدها به دولت سیزدهم است

میلااد شکری

خبرنگار

به عنوان سؤال اول می‌خواستیم ارزیابی‌تان را از وضعیت صادرات کشور بفرمایید. به هر حال دولت جدید روی کار آمده و یکی از شعارهایش تمرکز بر صادرات به خصوص صادرات به کشورهای همسایه است. به نظر تان در همین مدت کوتاه ۱۰۰ روزه تغییر محسوسی در کشور ایجاد شده است؟

تجربه برخی دوره‌ها نشان داده م‌ا عموماً در ابتدای هر دوره جدید از ریاست‌جمهوری، شعارهای فوق‌العاده خوبی از سوی مسئولان و دولت‌مردان جدید می‌شنویم که در ابتدا ما را بسیار خوشحال و امیدوار می‌کند؛ اما در ادامه روند دولت‌ها، متأسفانه متوجه می‌شویم که این شعارها قرار نیست محقق شوند. دلیلش هم این است که گویا متأسفانه یک مافیای اقتصادی در کشور وجود دارد که منافع آنها خیلی مهم‌تر از منافع کل کشور و اهداف ملی ماست. با این حال، باید اذعان داشت برای همین چند ماهی که دولت جدید مستقر شده است، من شخصاً خیلی امیدوارم. امیدواری من به این دلیل است که طی هفته‌های گذشته جلسات مستقیمی را با معاون وزیر صمت و رئیس سازمان توسعه تجارت داشتیم که احساس کردم وی تجربیات خوبی در زمینه صادرات دارد و چه در زمانی که مسئولیت‌هایی را در آستان قدس رضوی و چه زمانی که در وزارت نفت بر عهده داشته، نگاه بسیار درستی به امر صادرات دارد. لذا من در حوزه فعالیت خود امیدوارم این نگاه، در ادامه مسیر تا پایان دولت سیزدهم نیز پایدار بماند. اما اگر بخوام درباره وضعیت صادراتی کشور نکاتی را بگویم، ابتدا باید بدانیم صادرات ما چه مشکلات اساسی‌ای دارد؟ به نظر من سه موضوع وجود دارد که حتی من بین این سه موضوع نمی‌توانم اولویت را مشخص کنم و به نظر هم سه مورد در یک حد اهمیت دارند. اولین و مهم‌ترین مسئله‌ای که من در زمینه صادرات باید بگویم، این است که ما در کشوری زندگی می‌کنیم که متأسفانه فرهنگ صادراتی نداریم؛ یعنی نه تنها این فرهنگ میان مسئولان ما نیست، بلکه بین آحاد مردم ما هم وجود ندارد. در واقع، مردم ما هم به این توجه و باور نرسیده‌اند که چنانچه صادرات ما به ریل بیفتد و حرکت کند، همه مشکلات اقتصادی جامعه ما حل خواهد شد. مسئله دوم این است که ما چون تا سال ۱۳۹۷ صرفاً کشوری بودیم که بر مینا و محور نفت اداره می‌شد، همه سرمایه‌گذاری‌های مان را در این بخش انجام می‌دادیم و به صادرات غیر نفتی کشور و ظرفیت‌های داخل کشور هیچ توجهی نداشتیم، برای همین هم توانستیم زیرساخت‌های

لازم را برای صادرات کشور اعم از جاده، راه، لجستیک، پایانه‌ها و... فراهم کنیم. سوین مسئله این است که ما در سال ۱۳۹۷ که با تحریم‌های عجیب و غریب در سطح تاریخ مواجه شدیم، یک مسیر ساده را به یک مسیر مشکل و پیچیده تبدیل کردیم و آن هم مسئله پیمان‌سپاری ارزی و درست کردن سامانه‌های نیما، سنا و... و ایجاد نرخ‌های متعدد برای ارز بود که امروز بعد از تجربه سه سال گذشته متوجه شده‌ایم همه این مسیرهایی که رفتیم، اشتباه بوده است.

چرا این مسیر اشتباه بوده و اگر به گذشته برگردیم، دولت باید اقدامی انجام دهد؟

این مسیر اشتباه بوده است؛ چون به نتیجه‌ای که قرار بود برسیم، نرسیده‌ایم. طبیعتاً قرار و رسالت ارز نیمایی این بود که با توجه به تحریم نفت و کمبود ارز، بتوانیم با ایجاد یک بالانس و تعادل ارزی بین صادرات غیر نفتی و مایحتاج و کالاهای مورد نیاز کشور طوری عمل کنیم که قیمت ارز نیمایی کنترل شود؛ چرا که بالا رفتن قیمت ارز نیمایی می‌تواند باعث تورم و کاهش تجارت بین‌المللی کشورمان شود، ولی آیا پس از گذشت سه سال ما در این قضیه موفق شدیم؟ شما می‌بینید که نرخ ارز و نرخ تورم به شدت بالا رفت و زمینه اشتغال در بنگاه‌های ما کاهش پیدا کرد و حتی در جاهایی که ما احساس می‌کنیم موفق بودیم نیز واقعا موفق نبودیم. بنابراین بزرگترین لطمه‌ای که ما طی این سال‌ها خوردیم، از تحریم‌های آمریکا نبود؛ بلکه ما خودمان آمدیم و خودمان را تحریم کردیم. صادرات یک امر ساده و پیش‌یافته نیست؛ بلکه امر بسیار پیچیده‌ای است. برای اینکه صادرکننده موفق شود، به حمایت‌های فوق‌العاده شدیدی دولتی نیاز دارد تا بتواند در صحنه بین‌المللی موفق عمل کند. به نظر می‌رسد، اگر بخواهم تشابهی بین صادرات و ورزش داشته باشیم، باید صادرات را عین مسابقات المپیک و

نه جهانی و قاره‌ای و... دانست. در صادرات شما وارد بازاری می‌شوید که در آن بازار، بهترین‌های دنیا حضور دارند. کما اینکه در المپیک نیز، بهترین‌های دنیا آن هم در بهترین شرایط آمادگی خود شرکت می‌کنند. ضمن اینکه اصولاً در المپیک هر شرکت‌کننده‌ای امکان حضور ندارد و حتماً باید رکوردهایی را ثبت کرده و از رقابت‌هایی سربلند بیرون آمده باشد تا امکان حضور در المپیک را داشته باشد.

به نظر تان مهم‌ترین ویژگی‌هایی که می‌تواند یک اقتصاد را در امر صادرات موفق کند، چیست؟

ببینید به طور کلی صادرات دو المان مهم با عنوان «قیمت» و «کیفیت» دارد؛ یعنی شما برای موفقیت در صادرات، باید هر روز کیفیت را افزایش و قیمت را کاهش دهید. حالا سؤال این است که آیا محیط تولید ما اینطور است؟ سالیان سال و تا آن زمانی که بودجه ما بر مبنای درآمدهای نفتی تدوین می‌شد، دست مسئولان و دولت‌های مختلف ما همواره روی فنر نرخ ارز بود. در حقیقت، ما با ثابت نگه داشتن نرخ ارز در سال‌هایی که درآمد ارزی بالایی داشتیم، به تولیدکنندگان خارجی پاره‌ای می‌دادیم. بعد از ماجراهای دهه ۹۰ و تحریم‌های نفتی، دست ما از روی فنر نرخ ارز برداشته شد. در شرایطی که قاعدتاً باید ۱۰ برابر شدن قیمت ارز فقط طی دو سال و بعد از سال ۱۳۹۷ یک فرصت مناسب و استثنایی برای صادرات کشور به شمار می‌رفت، ما نه تنها جهشی در صادرات نداشتیم؛ بلکه با کاهش ۱۰ درصدی صادرات نیز مواجه شدیم. همه اینها نشان می‌دهد، سیستم سیاست‌گذاری ما درست کار نکرده و مشورت‌هایی که به سیستم سیاست‌گذاری ما داده می‌شود نیز مشورت‌های درستی نیست و جامعه ما به صورت زنجیره برای توسعه به هم‌دیگر لینک نشده است؛ یعنی ما جزیره‌ای تصمیم می‌گیریم،

بیش از ۱۰۰ روز از روی کار آمدن دولت سیزدهم می‌گذرد. دولتی که میراث‌دار بدترین شاخصه‌های اقتصادی ایران طی نیم قرن اخیر است. کابینه سیزدهم در حالی اقتصاد ایران را به دست گرفته که پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد، بودجه سال جاری عملاً با چیزی حدود ۴۰۰ هزار میلیارد تومان کسری مواجه خواهد بود؛ بودجه‌ای که البته دولت جدید نقشی در تدوین و تهیه آن نداشته است. اگرچه راهکارهایی، چون فروش اوراق یا واگذاری دارایی‌های دولتی به عنوان راهکارهای جبران کسری بودجه مطرح می‌شود؛ اما عمده کارشناسان اقتصادی افزایش درآمدهای ارزی از طریق صادرات غیرنفتی را تنها راه خروج کشور از این وضعیت می‌دانند. صبح صادق در گفت‌وگویی با جمشید نفر، رئیس سابق کمیسیون صادرات اتاق ایران وضعیت صادرات غیرنفتی و موانع پیش روی آن را بررسی کرده است.

جزیره‌ای فکر می‌کنیم و جزیره‌ای عمل می‌کنیم. در هفته‌های گذشته که در جلسه‌ای با وزیر صمت و رئیس سازمان توسعه تجارت حضور داشتیم، آنجا مواردی ذکر شد که صادرکنندگان خیلی امیدوار شدند تا قطار صادرات ما روی ریل اصلی حرکت خود قرار بگیرد؛ اما متأسفانه چند روز بعد ۴۰ نفر از نمایندگان مجلس طرحی را با عنوان جرم‌نگاری صادرکنندگان به هیئت رئیسه مجلس تحویل دادند؛ یعنی دو حرکت کاملاً در تضاد هم رخ می‌دهد، آن هم در زمانی که همه مردم خوشحالند که به هر حال دولت و مجلس یکدست شده‌اند و قرار است در یک مسیر و به نفع مردم و اقتصاد حرکت کنند.

عمده صادرکنندگان به شدت از عملکرد و تصمیمات ارزی بانک مرکزی در دوران ریاست آقای همتی گلایه داشتند. تعامل بانک مرکزی با صادرکنندگان چگونه بود؟

در اینکه بانک مرکزی باید روی ارز حاصل از صادرات نظارت داشته باشد، هیچ شکلی نیست و ما هم کاملاً با آن موافقیم؛ ولی با توجه به ماهیت صادرات و اینکه رقابت در بازار و انجام صادرات همانطور که گفتیم شبیه بازی‌های المپیک در ورزش است و طبیعتاً قبل از حضور ورزشکاران در المپیک باید آنها را آماده و از آنها حمایت کرد شما ببینید بانک مرکزی با صادرکنندگان چه کرد؟ روش‌هایی را تعیین کرد که شما باید در این روش‌ها، پول‌تان را وارد کشور می‌کردید. همان طور که می‌دانید حدود ۷۰ درصد صادرات غیرنفتی ما با ارزهایی بود که به نوعی دولتی بودند و در اختیار شرکت‌های پتروشیمی و فولادسازی و... قرار داشتند که من اصلاً درباره آن بحثی ندارم، چون اگر خوراکی که به پتروشیمی‌ها یا سنگ آهنی که به فولادها داده می‌شود با یک قیمت ترجیحی بود تا برایشان سودآور باشد برای آن ۳۰ درصد مابقی صادرات این حالت به هیچ وجه وجود نداشت؛ یعنی صادرکنندگان باید با نرخ ارز آزاد مواد اولیه مورد نیازشان را تأمین می‌کردند و با نرخ ارز آزاد هزینه‌های‌شان را انجام می‌دادند و بعد کالای خود را صادر می‌کردند. حالا اگر قرار باشد با ده درصد زیر قیمت بازار یعنی نرخ نیمه‌ارزشان را وارد کشور کنند و با توجه به تحریم‌ها نیز حدود ۱۰ درصد برای آوردن این ارزها به کشور هزینه کنند، طبیعتاً انگیزه‌ای برای صادرکننده نمی‌ماند. از این رو این موضوع اصولاً غیر عملیاتی بود. برای همین هم بود که تا به حال چندین بار تصمیم گرفتند تا به کسانی که ارزهای سال ۱۳۹۷ را تسویه نکردند، زمان بدهند. این یک واقعیت بود که البته معلول یک بخشنامه غلط بود.

یادداشت

دولت و بازار سرمایه

حمیدرضا جیهانی

کارشناس بازار سرمایه

درباره نگاه اقتصادی دولت گذشته باید اذعان داشت، در دولت قبل هیچ نگاه جامع و رویکردی که مبدأ و مقصد مشخصی برای اقتصاد داشته باشد، وجود نداشت. طبیعی است که اگر دولتی رویکرد اقتصادی نداشته باشد، به انجام رفتارها و کنش‌های مقطعی مبتلا خواهد شد؛ یعنی دولت در موقعیت روز و به اقتضای اتفاقاتی که رخ می‌دهد، موضع‌گیری می‌کند.

رفتارهای دولت با توجه به قدرت، نقش و سهمش در تغییر و تحولات، تأثیراتی دارد که پیامدهای آن دامنگیر همان دولت و سیستم حاکمیتی خواهد شد. رابطه دولت با بازار سرمایه را نیز دقیقاً می‌توانیم از همین منظر بررسی کنیم.

می‌توان بازار سرمایه در دولت گذشته را در دو دوره تحلیل کرد؛ دوره اول از سال ۱۳۹۲ آغاز می‌شود و تا اواسط سال ۱۳۹۸ ادامه پیدا می‌کند.

در این مقطع، بازار سرمایه مختص فعالان همیشگی بورس، بانگاه تخصصی و تحلیلی بود که عنوان و دسته‌بندی‌های گوناگونی هم دارند. یک عده سرمایه‌گذار، گروهی سفته‌باز و برخی سهامدار حقوقی و حقیقی هستند.

اما از سال ۱۳۹۸ و در ادامه روند اتفاقات اقتصادی که در دولت روحانی رخ داد و ارز ۴۲۰۰ تومانی به بازار آمد، کسانی که در حوزه‌های اقتصادی و تحلیل اقتصاد صاحب نظر بودند با اظهارات‌شان به تورم انتظاری مردم آسیب رسانده و برای نمونه می‌گفتند نگه داشتن نقدینگی در بانک یا خانه، مانند نگه داشتن آهن گداخته در کف دست است.

پس بهتر است آن‌را به کالا تبدیل کنیم. طبیعتاً حتی اگر در بزرگ‌ترین اقتصادهای دنیا نیز همه انتظاری ایجاد شود و همه مردم با هم به سمت تبدیل پول خود به کالا بروند، قطعاً تورم رخ خواهد داد.

اگر دولت سیزدهم می‌خواهد هم خودش بهترین استفاده را از بازار سرمایه کرده و هم رضایت مردم و فعالان بازار را کسب کند، باید نقش خودش را شفاف و مشخص و به صورت یک برنامه مدون به مردم و فعالان بازار سرمایه ارائه کند.

دولت باید اذعان و اعتراف کند که نقش رگلاتوری و تنظیم‌گری و نه بازارسازی دارد. قانون می‌گوید بازار سرمایه باید تحت نظارت شورای عالی بورس و سازمان بورس اداره شود.

اگرچه دولت رئیس و اعضای این دو نهاد را تعیین می‌کند؛ اما شورای عالی بورس و سازمان بورس و وزیر مجموعه‌های آنها که شرکت‌هایی کاملاً خصوصی هستند، باید به عنوان مجموعه خارج از دولت اداره شوند و نباید دولت در جهت منافع خودش دخل و تصرفی در این بازار داشته باشد.

از این مسیر است که شفافیت بازار سرمایه بازگشته و در ادامه آن، اعتماد ایجاد می‌شود. نکته مهم‌تر اینکه شعار اصلی آقای رئیسی، مبارزه با فساد بوده و مبارزه با فساد از طریق مبارزه با رانت‌خواری‌ها و بستن خلأهای قانونی ایجاد می‌شود و قاعدتاً تمام اینها در ذات بورس وجود دارد؛ فقط اقتضای این است که دولت به جای دستکاری و بازارسازی در نقش رگلاتور ظاهر شود.

افزوده

منحنی لافر چیست؟

«منحنی لافر» یا «Laffer curve» نمایانگر رابطه بین نرخ مالیاتی و درآمد دولت از مالیات است. این منحنی حاکی از این حقیقت است که با افزایش نرخ مالیاتی، درآمد دولت از محل جمع‌آوری مالیات افزایش می‌یابد.

این افزایش درآمد محدودیتی دارد و چنانچه نرخ‌های مالیاتی از نقطه خاصی تجاوز کنند، درآمدهای مالیاتی تنزل خواهد داشت، چرا که با وجود نرخ‌های مالیاتی بالا مردم انگیزه کار کردن را از دست خواهند داد. برای نمونه، در صورت افزایش نرخ مالیاتی به ۱۰۰ درصد بدهی است که فرد از کار دست کشیده و درآمد مالیاتی دولت نیز از بین خواهد رفت.

شاخص

سقوط لیر

به گزارش فارس، طی سال‌های گذشته به جز برخی مواقع خاص همواره شاهد کاهش ارزش لیر ترکیه در بازار جهانی بوده‌ایم؛ به گونه‌ای که ارزش لیر از ۱/۱۷ لیر در برابر دلار در آگوست سال ۲۰۰۸، به ۹/۸۵ لیر در برابر دلار طی روزهای گذشته رسیده است.

این در حالی است که طی این سال‌ها ترکیه نه تحریم بوده و نه با مشکل خاصی در سطح بین‌المللی مواجه بوده که ۸۵ درصد ارزش خود در برابر دلار را از دست داده است. سیاست‌های اردوغان و دخالت‌های او در سیاست‌های پولی، از جمله اصلی‌ترین دلایل سقوط ارزش لیر بوده است.

منهای نفت

تولید در اولویت

یکی از راه‌های تحقق اقتصاد منهای نفت را می‌توان افزایش تولید و به تبع آن افزایش صادرات دانست. یکی از دلایل محقق نشدن این هدف را می‌توان نبود اولویت مشخص در اقتصاد ایران دانست.

متأسفانه، طی سال‌های اخیر با وجود اینکه تلاش شده است تا کشور در موضوع تولید با جهش مواجه شود؛ اما از آنجا که تولید در اولویت قرار نداشته و در مواجهه با برخی از موضوعات دیگر، مانند تنظیم بازار در تعارض بوده، مشکلاتی را ایجاد کرده است. نکته حائز اهمیت این است که دولت باید تمام برنامه‌های اقتصادی کشور را بر اساس آن اولویت‌ها تدوین کند.

تقویم انقلاب

قانون اساسی
به وقت فراندوم

سید مهدی حسینی

مورخ و پژوهشگر

آذر ماه سال ۱۳۵۸، ایام حساس و پرماجری در تاریخ انقلاب اسلامی است. در این ایام آمریکایی‌ها دارای‌های کشورمان را بلوکه کرده بودند و پس از تسخیر لانه جاسوسی تحریم‌های اقتصادی و تهدیدهای نظامی و امنیتی شدت گرفت. در این وضعیت، کار مجلس خبرگان در تصویب قانون اساسی جمهوری اسلامی به اتمام رسیده بود و متن آن در معرض نقطه نظرات و پیشنهادهای انتقادها قرار داده شده بود. علاوه بر این، غائله گروهک‌های ضد انقلاب در نقاط مختلف کشور هم بر آشفته شدن اوضاع دامن می‌زد، به ویژه آنکه گروهک موسوم به حزب خلق مسلمان در آذربایجان فتنه‌ای بر پا کرده بود. در این ایام امام خمینی (ره) با رهنمودهای خود جامعه انقلابی را به سمت اهداف پیش می‌بردند و هر تهدیدی را به فرصت تبدیل می‌کردند. ایشان طی دیداری که در روز چهارم آذر ماه سال ۱۳۵۸ با بخشی از کارکنان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی داشتند، فرمودند: «شما با یک قدرتی مواجه هستید که اگر غفلت بشود مملکت‌تان از بین می‌رود. غفلت نباید بکنید، غفلت نکردن به این است که همه قوا هر چه فریاد دارید سر [آمریکا] بکشید. هر چه تظاهر دارید بر ضد آن بکنید و...» امام راحل در ادامه رهنمودهای‌شان به فراگیری تعلیمات نظامی تأکید کردند و فرمودند: «مملکت اسلامی باید همه‌اش نظامی باشد، تعلیمات نظامی داشته باشد.» امام برای مقابله با تهدید نظامی آمریکا در واقع پاسخ دادند که باید جامعه به یادگیری فنون نظامی روی بیاورد و یادآور شدند: «یک کشوری با ۲۰ میلیون جوان که دارد باید ۲۰ میلیون تفنگدار داشته باشد، ۲۰ میلیون ارتش داشته باشد و این یک همجه مملکتی آسیب‌بردار نیست و الا ان هم الحمدلله آسیب‌بردار نیست.»

ایراد این سخنان با ایام ماه محرم مصادف شده بود و در مقابله با تهدیدات نظامی آمریکا راه‌گشا بود و تأثیر بسزایی در روند کاری انقلاب گذاشت و تمام امید دشمنان را به ناامیدی تبدیل کرد و به تأسیس نهاد مقدس «سپه» منجر شد؛ سپهیی که در طول حیات خود عملکرد خوبی داشت و توطئه‌های دشمن را یکی پس از دیگری باطل کرد! امام خمینی (ره) در دیدار دیگری به مناسبت ماه محرم با جمعی از وعاظ، آمریکا را طبل توخالی نامیدند و فرمودند: «کارتز گاهی ما را از نظامی، گاهی ما را از جهات اقتصادی می‌ترساند و خودش هم می‌داند که این طبل میان تهی است که دارد می‌زند. و نه همچو عرضه نظامی دارد و نه از او گوش می‌کنند.» امام با حمایت کامل از تلاش چندماهه مجلس خبرگان قانون اساسی مردم را به حضور در فراندوم دعوت کردند و در همان ایام که جزوه قانون اساسی منتشر شده بود تا کارشناسان نظرات‌شان را بدهند، امام هم روی آن جزوه مرقوم فرموده بودند: «آنچه در این جزوه است، قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران» است که به‌وسیله نمایندگان محترم ملت ایران - که اکثریت آنان از علمای اعلام و حجج اسلام و مطلعین بر احکام اسلام بودند - تهیه و به تصویب اکثریت ملت معظم رسید. امید است ان‌شاءالله تعالی با عمل به آن، آرمان‌های اسلامی برآورده شود، و تا ظهور حضرت بقیه‌السلام و احواله‌القدما باقی و مورد عمل باشد.»

به نفع هیچ کس کنار نمی‌روم

انتخابات ریاست جمهوری دهم و صف‌آرایی جریان‌های سیاسی - ۱۰

می‌کنیم که چه باید بکنیم، البته در صورتی که آقایان بیایند و شرکت کنند و حضور داشته باشند.»

وی در مورد امکان استفاده از نظرسنجی به عنوان راهکار شورای حکمیت گفت: «من نظرسنجی‌ها را ده‌شاهی هم قبول ندارم، اصلاً این نظرسنجی‌ها مشکل برای مملکت درست می‌کند، منظور من نظرسنجی نبوده است؛ بلکه هدف این است که در آنجا بنشینیم و واقعیت‌ها را بررسی کنیم و ببینیم واقعیت چیست، مشورت کنیم تا مثل دوره قبلی نشود و یک کابینه ائتلافی که با حضور همه اصلاح‌طلبان باشد تشکیل بدهیم، بعد هر کس که رأی آورد، دیگران نه اینکه با پای خود کنار بکشند بلکه باید بپذیرند و کنار بروند.»

نفع اکبر هاشمی رفسنجانی یا مصطفی معین، به نتیجه‌بخش بودن شعارهای اقتصادی خاص خود و وعده کمک مالی به شهروندان چشم دوخته بود؛ اما در نهایت، از رقابت باز ماند. کروی با تمکین نکردن قانون و نتیجه انتخابات نهم وارد یک فضا سازی تبلیغاتی شد و در ادامه اعتراضات خود به روند برگزاری انتخابات نهم، طی نامه‌ای سرگشاده به رهبر معظم انقلاب (مدظله) ضمن اعلام استعفا از کلیه مسئولیت‌های سیاسی، بار دیگر بر پیگیری اعتراضات خود از سوی ایشان تأکید کرد.

وی پس از ناکامی در انتخابات نهم، حزب اعتماد ملی را راه‌اندازی کرد و فعالیت خویش را به طور جدی برای باقی ماندن در صحنه سیاست و قدرت و مهیا شدن برای انتخابات دهم دنبال کرد؛ بر همین اساس، کروی اولین کسی بود که نامزدی خود را برای انتخابات ۸۸، به طور رسمی در ۲۱ مهر ماه ۱۳۸۷ اعلام داشت. این تصمیم با واکنش جدی گروه‌های دوم خردادی رویه‌رو شد؛ اما کروی در حاشیه اولین کنگره حزب اعتماد ملی گفت: «من به نفع هیچ‌کسی کنار نمی‌روم، پیش خودم گفتم نکند که رأی‌ها پاره بشود. به همین خاطر بود که اعلام کردم هر کس می‌خواهد وارد صحنه بشود، از آبان ماه سفرها، برنامه‌ها و مصاحبه‌هایش را شروع کند؛ بعد اگر دیدیم رأی دارد پاره می‌شود، آن‌وقت یک شورای حکمیتی جمع می‌کنیم و در آن بررسی

ناصر قوامی، نماینده مجلس ششم؛ محمد قوچانی، نویسنده و فعال مطبوعاتی روزنامه‌های زنجیره‌ای و... از جمله اعضای این ستاد انتخاباتی بودند. وی از حمایت آشکار افرادی، چون مهاجرانی نیز بهره جست.

کروی در یک اقدام پیش‌دستانه برای تثبیت و تقویت وضعیت خود در رقابت انتخاباتی، چند نفر از اعضای کابینه خود را نیز معرفی کرد. وی پس از تعیین غلامحسین کرباسچی به عنوان معاون اول خود، طی سخنانی در دانشگاه تبریز به معرفی جمیله کدیور و محمد رحمانی به عنوان دو عضو کابینه اقدام کرد.

این یارگیری، نکات تأمل برانگیزی دارد. آرایشی از عناصر طیف‌های مختلف جریان دوم خرداد دور کروی حلقه زدن که از تعلقات و وابستگی آنها به طیف و گروه‌شان چیزی کم نشد. حتی غلامحسین کرباسچی با حفظ سمت دبیر کلی حزب کارگزاران سازندگی، در کنار کروی و حزب اعتماد ملی و به عنوان معاون اولی آینده نقش ایفا می‌کرد. کروی شخصیت به نسبت ساده‌ای بود که از پیچیدگی‌های دیگر چهره‌های سیاسی برخوردار نبود. در

خوش‌بینانه‌ترین تحلیل باید گفت، وی به دلیل همان سادگی، از درک قضایای پشت صحنه این آرایش غافل ماند. در واقع به نظر می‌رسد، جریان دوم خرداد که از منصرف کردن و کنار کشیدن کروی به نفع خاتمی و سپس موسوی ناکام ماند، به چنین ترفندی دست زد.

نقش این گروه اعزامی به جبهه کروی را می‌توان در جریان تبلیغات انتخاباتی و روز انتخابات جست‌وجو کرد. کروی چهار میلیون رأی را در انتخابات نهم تجربه کرده بود و معتقد بود با فضای حاکم بر سفرهای تبلیغاتی کروی و اختلال ساختگی در جریان سخنرانی‌های انتخاباتی وی از سوی طرفداران موسوی، که بعضاً به عصبانیت وی نیز منجر می‌شد، نظیر آنچه در نجف‌آباد... رخ داد، همگی کمک می‌کرد تا آرای کروی در سبد موسوی ریخته شود و تلاش‌ها، سفرها و سخنرانی‌های وی در واقع به نفع موسوی جهت‌دهی می‌شد.

رأی برخی از عناصر تیم او به موسوی در روز ۲۲ خرداد، کابوسی دیگر برای وی آفرید. این ضربه چنان گیج‌کننده بود که او هرگز متوجه آن نشد و از چاله در نیامده به چاهی سقوط کرد که نهایت آن به ناکج‌آباد است. کروی که سابقه اقدامات نسنجیده را داشت، بر اساس توهم خودساخته، خود را برای اقدامی جدید پس از اعلام نتیجه انتخابات دهم آماده کرده بود. قرار گرفتن در صف مقدم فتنه عمیق و واگویی هر آنچه طراحان و پیش‌قراولان فتنه از گفتن مستقیم آن اکراه داشتند و پیش بردن سناریوهای مرحله‌ای عوامل اصلی فتنه نظیر موضوع کهریزک، مفقودشدگان (!) و... از او چهره‌های ساخت که در ضرب‌المثل‌های عامیانه و پیامک‌های طنزگونه بیشتر مورد توجه قرار گرفت تا در عرصه سیاست و قدرت.

کروی با آلوده شدن به سناریوی فتنه ۸۸ تمام اعتبار سیاسی کسب شده در طول نیم قرن فعالیتش را بی اعتبار کرد و برای همیشه از صحنه سیاسی کشور خارج شد.

حافظه

غارت ملتها

نظریه پردازی برای استعمار و چپاول

گرفته و منابع و منافع خود را به سوی اسپانیا و پرتغال از دست می‌داد. استخراج طلا و نقره بر عهده بومیان بود و از این طریق تلفات منهدم‌کننده‌ای به ایشان وارد می‌آمد. معادن آمریکای لاتین کارگران بومی را می‌بلعید و ثروت کلانی به جیب یک اریستوکراسی معدنی سرازیر می‌نمود.»

همین وضعیت استثمارگرانه کافی بود که فقر در نیمه‌ای از جهان به خصوص در آفریقا در طول قرون اخیر سایه اندازد؛ به نحوی که به نوشته منابع معتبر، «درآمد متوسط سرازانه این ۲۵ کشور در سال ۱۹۷۵ از رقم ۱۲۵ دلار در سال کمتر بود. بین سال‌های ۱۹۶۵ و ۱۹۷۵ افزایش سالانه رشد میانگین درآمد سرانه یک درصد بیشتر نبوده و حال آنکه این میزان در مورد کشورهایی که دارای «درآمد واسطه‌ای» بودند، معادل ۵ درصد (در سال ۱۹۷۵-۹۵ درصد) و ۳ درصد در مورد کشورهای صنعتی ثروتمند (۵۵۰ دلار در سال ۱۹۷۵) بوده است.»

مروری بر نظریات نظریه‌پردازان توسعه‌نیافتگی و وابستگی، به خوبی از نقش استعمار در عقب‌ماندگی کشورهای جهان سوم حکایت دارد. نظریه‌پردازان مکتب وابستگی معتقدند، توسعه‌نیافتگی، محصول ساخت یا ویژگی اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی یک جامعه نیست؛ بلکه تا حدود زیادی نتیجه ارتباط تاریخی گذشته و مداوم اقتصادی میان کشورهای توسعه‌نیافته و کشورهای توسعه‌یافته است.

یکی از دلایل مهم اهمیت یافتن بحث تاریخ استعمار، توجه به این مسئله است که مهم‌ترین عامل فقر و بدبختی بسیاری از کشورهای جهان سوم، مسئله استثمار و استعمارگری غرب است. هر چند در این میان غرب تلاش کرده است تا با نظریه‌پردازی‌های گوناگون، عوامل درونی را موجب عقب‌ماندگی جهان سوم معرفی کند؛ اما بدون شک یکی از مهم‌ترین عوامل فقر و فلاکت جهان سوم، در غارت منابع زیرزمینی و کشاورزی و جنایات متعددی نهفته است که از جانب متجاوزان اروپایی صورت گرفته است.

نویسنده کتاب «میراث‌خوار استعمار» می‌نویسد: «اسپانیایی‌ها از قرن شانزدهم به بعد برای جبران انهدام بومیان آمریکای لاتین به کارگران آفریقایی متوسل شدند و به خریدن بردگان سیاه‌آغاز نمودند. پرتغالی‌ها و هلندی‌ها و انگلیسی‌ها از طریق این معاملات سودآور و وحشتناک به ثروت‌های کلانی رسیدند. انگلستان جدید اولین سرمایه‌های خود را از این راه تحصیل نمود.

در ۱۸۱۸ نیمی از نفوس برزیل را سیاهان تشکیل می‌دادند و پرتغالی‌ها از آنها به عنوان حیوان بارکش استفاده می‌نمودند. از لحاظ تجارت، اسپانیا علاوه بر طلا و نقره بی‌حسابی که از آمریکای لاتین خارج می‌نمود از طریق تعیین قیمت کالاهایی که به مردم این منطقه می‌فروخت، سود کلانی به جیب می‌زد. آمریکای لاتین در واقع از همین لحظات تاریخی تحت استعمار و استثمار سخت قرار

دهلیز

این همه اسراف معنی ندارد

مروری بر مفاسد دربار رژیم دیکتاتور پهلوی

جست‌وجوی کردند.

جالب آنکه این تبلیغات فاسد که با هزینه کرد میلیون‌ها دلار از ثروت مردم ایران صورت گرفته بود، تنها با استقبال اربابان شاه پهلوی مواجه شد و چهره‌های مستقل و منصف بین‌المللی به این همه هزینه‌کرد انتقاد داشتند. کوبنده‌ترین موضع‌گیری در پاسخ به دعوت شاه، از جانب «اوتانت» دبیر کل وقت سازمان ملل متحد صورت گرفت. «برایان اورکهارت» برجسته‌ترین کارمند انگلیسی در دبیرخانه سازمان ملل، در کتاب خاطرات خود در این زمینه نقل قولی دارد. این نقل قول در کتاب «زندگینامه دبیرکل‌های سازمان ملل متحد و فعالیت‌های سیاسی آنها»، نوشته علی میرسعیدقاضی، که در دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه انتشار یافته، آمده است.

وی چنین می‌نویسد: «اوتانت دعوت شاه سابق ایران را جهت شرکت در جشن‌های معروف به ۲۵۰۰ سال شاهنشاهی ایران نپذیرفت. در این جشن‌ها ده‌هزارنیس جمهور، معاون رئیس جمهور، پادشاه، ولی عهد شرکت کرده بودند و میلیون‌ها دلار با اسراف زیادی در این مراسم هزینه شده بود. اوتانت در برابر دعوت شاه ایران جهت شرکت در این جشن اعلام کرد: در حالی که نیمی از جمعیت کره زمین به سبب فقر با مرگ دست به گریبان هستند و در حال گرسنگی مطلق به سر می‌برند، این همه اسراف معنی ندارد.»

یکی از مفاسد بزرگ شاه پهلوی، تلاشی بود که برای بزرگنمایی خود و ارائه چهره متفاوت از ماهیت حکومت استبدادی در سطح بین‌المللی انجام می‌داد؛ در سناریویی که مشاوران فاسدی کرده بودند، ترتیب برگزاری جشن‌های ۲۵۰۰ ساله را داد. یکی از اهداف اصلی حکومت پهلوی در برگزاری این جشن‌ها، کسب وجهه بین‌المللی برای این حکومت به منظور رسیدن به عنوان ژاندارمسی منطقه بود. کمیته‌های بین‌المللی جشن‌های ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی، در بسیاری از کشورهای دنیا تبلیغات گسترده‌ای در باب این جشن‌ها کردند.

در جریان جشن‌های ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی، ۲۰ پادشاه و امیر عرب، پنج ملکه، ۲۱ شاهزاده، ۱۶ رئیس‌جمهور، ۳ نخست‌وزیر، ۴ معاون رئیس‌جمهور و ۲ وزیر خارجه، از ۶۹ کشور جهان شرکت کردند. محمدرضا پهلوی با دعوت از سران کشورها برای شرکت در این جشن‌ها می‌کوشید که این مراسم را از حالت ملی بیرون بیاورد و به آن جنبه بین‌المللی ببخشد؛ از این رو سران کشورهای سلطنتی، جمهوری و کمونیستی، در کنار یکدیگر و شخصیت‌های درجه اول سیاسی، فرهنگی، دانشگاهی و هنری آنها را به موازات یکدیگر دعوت کرد؛ اما واقعیت این بود که بیشتر مقامات کشورهای دعوت شده، با آمدن به ایران اهداف خاص خود را

